

REISJÄRVEN KUNTA

TALOUSARVIO 2024

TALOUSSUUNNITELMA 2024–2026

Kukoistava luontokunta, jossa on turvallista asua, harrastaa, yrittää ja tehdä työtä.

Kunnanhallitus 4.12.2023 § 342

Valtuusto 11.12.2023 §

Sisällys

KUNNANJOHTAJAN KATSAUS	4
1. YLEINEN OSA	5
1.1. Taloussuunnittelua koskevat säännökset	5
1.1.1. Kuntalain taloussäännökset	5
1.1.2. Alijäämän kattamisvelvoite	6
1.1.3. Erytysen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettely	6
1.2. Taloussuunnittelun periaatteet	7
1.3. Kunnan organisaatio	8
1.3.1. Kunnan henkilöstöorganisaatio	8
1.3.2. Kunnan konsernirakenne	9
1.3.3. Osakkuusyhteisöt	9
1.4. Kuntastrategia 2035	10
1.5. Hyte-työ kunnassa	11
1.6. Toiminnan kehittämiseen vaikuttavat seikat	11
1.6.1. Strategiset riskit	11
1.6.2. Toiminnalliset ja taloudelliset riskit	12
1.6.3. Rahoitusriskit	12
1.6.4. Vahinkoriskit	12
1.6.5. Sisäisen valvonnan järjestäminen	13
1.6.6. Konsernivalvonnan järjestäminen	13
1.6.7. Riskien hallinta	13
1.7. Taloussuunnitelman laadinnan perusteet	13
1.7.1. Yleinen talouden tilanne	13
1.7.2. Kuntatalouden tilanne	16
1.7.3. Alueellinen kehitys	18
1.7.4. Reisjärven kunnan taloudellinen tilanne ja tulevaisuuden näkymät	18
1.7.5. Reisjärven kunnan talousarvio	18
1.7.6. Väestö	19
1.7.7. Työllisyys	21
1.7.8. Verot ja valtionosuudet	22
1.8. Talousarvion sitovuus	25
1.9. Taloussuunnitelman tavoiteasetanta	25
2. KUNNAN TULOSLASKELMA	26
3. KUNNAN RAHOITUSLASKELMA	28
4. KÄYTTÖTALOUS JA TOIMINTA	29
4.1. Keskusvaalilautakunta	29
4.2. Tarkastuslautakunta	29
4.3. Kunnanhallitus	30
Hallinto – Henkilöstöhallinto	32
Hallinto – Muu yleishallinto	32
Hallinto – Elinkeinoitoimi	33
Hallinto – Maaseututoimi	35
Tekninen – Hallinto	37
Tekninen – Kiinteistötoimi	38
Tekninen – Yyhdyksuntatekniikka	39
Tekninen – Ruokapalvelut	42
Tekninen – Maa- ja metsätilat	43
Tekninen – Ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelut	43
4.4. Sivistyslautakunta	45

Opetustoimi	45
Varhaiskasvatus.....	49
Vapaa-aikatoimi	50
5. TALOUDEN TASAPAINOTTAMINEN	56
6. INVESTOINTISUUNNITELMA.....	57
7. HENKILÖSTÖSUUNNITELMA.....	58
8. KONSERNIN TYTÄRYHTIÖT	60
8.1 Asunto Oy Reisjärven Keskus-Rivi.....	60
8.2 Asunto Oy Reisjärven Viljamäki II.....	60
8.3 Asunto Oy Reisjärven Viljamäki III.....	61
8.4 Kiinteistö Oy Santala	62
8.5 Reisjärven Teollisuushallit Oy.....	62
8.6 Kiinteistö Oy Reisjärven Vuokratalot	62
8.7 R-Net Oy	64
8.8 Reisjärven Lämpö Oy.....	64

KUNNANJOHTAJAN KATSAUS

Maailman tilaa ovat järjestyttäneet voimistuvat luonnonilmiöt, sodat ja erilaiset kriisit. Sanonta ”maailman kirjat sekaisin” on enemmän kuin paikallaan. Poikkeusolosuhteet vaikuttavat inhimillisen kärsimyksen lisäksi talouteen ja yleiseen epävarmuuteen. Paikallisesti epävarmuutta toiminnan ja talouden suunnitteluun vuosille 2024-2026 tuovat erityisesti hyvinvointialue Pohteen linjaukset sote- ja pelastustoimen palvelujen järjestämisestä. Talousarvion valmisteluvaiheessa kesällä 2023 valmistunut sote-keskus odottaa edelleen Pohteen puolelta vuokrasopimuksen vahvistamista, kalusteita ja ovien avautumista.

Suuntaamme katseemme kuitenkin tulevaan, vaikkakin epätietoisuuden vallassa – kuntaan saatavien palvelujen ja rahoituksen suhteen. Talousarviovuoden verotulojen ennakoidaan olevan noin 5,5 miljoonaa euroa ja vuosina 2025-2026 vielä lähes samalla tasolla.

Valtionosuudet puolestaan ovat vuonna 2024 noin 4,9 miljoonaa euroa, jossa vähennystä vuoteen 2023 on 229 200 euroa. Juuri, kun ilmassa oli hienoista uskoa selviytymiseen, tuli valtionosuuspommi. Valtionosuuksien rajun leikkaustarpeen siirtäminen vuosille 2025-2027 vuoden 2024 sijaan ei poista rahoitusvajetta – antaa vain hetken aikaa uusille selviytymissuunnitelmille. Reisjärvi ei ole asiassa yksin, sillä valtionosuusleikkuri iskee kaikkiin kuntiin. Pysyvää on vain kuntatalouden niukkuus ja siinä selviytyminen. Kriisit seuraavat toisiaan. Kunnan taloudenpidossa jatkamme totutulla tarkan taloudenpidon linjalla.

Taloulosuhteista huolimatta elinvoiman vahvistaminen on kunnan toiminnan ykkösasia. Elinvoima syntyy yrityksistä ja asukkaista ja hyvinvointi elinolosuhteista ja palveluista. Kuntamarkkinoinnilla ja maankäytön suunnittelulla on keskeinen rooli tavoiteltaessa uusia asukkaita ja yrityksiä. Reisjärven kunta jatkaa strategiansa mukaisilla arvoilla rohkeasti, ripeästi ja yhteisöllisesti. Merkittävimmät suunnitelmat kunnassa liittyvät biokaasulaitokseen, uusiutuvaan energiaan ja asuntotuotantoon. Toimintaympäristön muutokset huomioivaan kuntastrategian välitarkasteluun ja toiminnallisten painopisteiden määrittämiseen paneudutaan alkuvuodesta.

Väestön hienoisesta vähenemisestä huolimatta Reisjärvellä on viime vuosien aikana tapahtunut paljon myönteistä kehitystä. Varhaiskasvatuksen ja opetuksen toimitilat kasvatuksellisen yrittäjyyspolun kanssa antavat erinomaiset puitteet hyvälle arjelle – tietoliikenneyhteydet mahdollistavaa valokuitua unohtamatta. Kuntaan on saatu uusia vuokra-asuntoja ja yritykset ovat osoittaneet kasvun merkkejä. Meneillään oleva kaavoituksen päivittäminen edistää entisestään kyvykkyyttä reagoida asumisen ja yrityssijoittumisten tarpeisiin.

Suunnitelmakaudella 2024-2026 panostetaan lisävelkaantumisen estämiseen. Vaikka vuoden 2024 talousarvio on laadittu 152 624 euroa ylijäämäiseksi, on tärkeää tunnistaa, että kunnan tuloksentelekyky ilman uusia yllätyksiä pitää vain juuri ja juuri pinnalla. Tämän johdosta mahdollisuudet tulolisäyksiin ovat ensiarvoisen tärkeitä. Uusiutuvan energian mahdollisuudet, kuten meneillään olevat valmistelut biokaasulaitokseen, tuovat tullessaan uusia toivottuja rahavirtoja ja toimintoja kuntaan.

Vuoden 2024 talousarvio ja suunnitelmavuodet on rakennettu ilman verojen korotuksia lainsäädännön mukaista kunnallisveron automaattipyöritystä (9,86 -> 9,90) lukuun ottamatta. Suunnitelmakauden aikana kunnan tulee kuitenkin varautua reagoimaan mahdollisiin toimintaympäristön muutoksiin rohkeasti, ripeästi ja yhteisöllisesti.

Marjut Silvast, kunnanjohtaja

1. YLEINEN OSA

Kunnan talousarvion ja -suunnitelman laatiminen perustuu kuntalain säännöksiin, joiden tarkoituksena on varmistaa kunnan tehtävien ja talouden oleminen kestäväällä pohjalla ja tasapainossa.

Kunnan tulee toiminnassaan edistää asukkaidensa hyvinvointia ja alueensa elinvoimaa sekä järjestää asukkailleen palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestäväällä tavalla. Kunnanvaltuuston hyväksymä kuntastrategia (18.10.2021 § 111) on talousarvion ja -suunnitelman laadinnan keskeinen peruste.

Kunnan talousarvion laadinnan tavoitteena on ohjata ja kannustaa kunnan toimialoja sekä tytäryhteisöjä taloudellisesti ja toiminnallisesti tulokselliseen toimintatapaan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa tulee osoittaa riittävät resurssit asetettujen tavoitteiden toteuttamiseksi sekä osoittaa, miten toiminta ja investoinnit rahoitetaan. Tuloksellisuustavoitteita havainnollistavat sellaiset mittarit, joihin voidaan omalla toiminnalla vaikuttaa. Tavoitteiden asettamisen lisäksi arvioidaan niihin liittyvät riskit ja niihin varautuminen.

Talous- ja toimintasuunnitelman lähtökohdat, yleiset perusteet ja kehitysnäkymät vuosille 2024–2026 esitetään tässä luvussa. Lähtökohdista kuvataan lainsäädännön, yleisen taloustilanteen, kuntatalouden sekä alueellisen ja oman kunnan kehityksen näkökulmista.

1.1. Taloussuunnittelua koskevat säännökset

Kuntalaki (410/2015) edellyttää kunnan toiminnalta tavoitteellisuutta ja suunnitelmallisuutta. Kunnan talouden suunnittelussa lähtökohdista ovat strategiassa kunnan toiminnalle asetetut pitkän aikavälin tavoitteet, ennakoitujen talouden kehitysnäkymät, arvioitu väestön ja elinkeinojen kehitys sekä muut toimintaympäristön muutokset. Talousarviossa ja -suunnitelmassa otetaan huomioon koko kuntakonserni niin, että tytäryhteisöjen toiminta ja talous kytketään tavoitteiden avulla tiiviisti kunnan strategiaan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään sekä kunnalle että kuntakonsernille toiminnan ja talouden tavoitteet.

Talousarviolla ja -suunnitelmalla on kunnassa kolme päätehtävää:

- 1) Asetetaan palvelutoimintaa ja investointihankkeita koskevat tavoitteet ja kuvaus palvelutoiminnan ja investointien kokonaisuuden laajuudesta.
- 2) Talousarvioon ja -suunnitelmaan budjetoidaan menoja ja tuloja koskevat arviot eri tehtäville ja hankkeille. Talousarviovuoden arviot ovat sitovia määrärahoja ja tuloarvioita.
- 3) Talousarviossa ja -suunnitelmassa osoitetaan, miten varsinainen toiminta ja investoinnit rahoitetaan.

Talousarvion ja -suunnitelman rakenne palvelee mainittuja kolmea tehtävää: palvelutoimintaa ja investointihankkeita koskevien tavoitteiden asettaminen sekä niiden edellyttämä menojen ja tulojen budjetointi tehdään käyttötalous- ja investointiosissa. Toiminnan ja investointien pääomarahojen ja siihen liittyvät korvaukset osoitetaan tuloslaskelmaosassa ja rahoituslaskelmaosassa.

1.1.1. Kuntalain taloussäännökset

Kunnan taloutta koskevat säännökset on koottu kuntalain 110–120 §:iin. Valtuusto vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta ja päättää talousarviosta ja taloussuunnitelmasta, omistajaohjauksen periaatteista, varallisuuden hoidon ja sijoitustoiminnan perusteista, takaussitoumuksen tai muun vakuuden antamisesta toisen velasta sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista (*Kuntal 14 §*).

Valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (*suunnitelmakausi*). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Tavoitteet on pyrittävä asettamaan siten, että ne kattavat tehtäväalueen perustehtävät ja ovat toteutettavissa niihin osoitetuilla voimavaroilla. Määräraha tai siinä pysyminen tai lakisääteisten velvoitteiden täyttäminen eivät itsessään ole kuntalain tarkoittamia tavoitteita.

Kunnan toiminnalle asetettavien tavoitteiden on hyvä olla konkreettisia ja kuvata kunnan aikaansaannoskykyä ja positiivisia vaikutuksia kuntalaisten hyvinvointiin sekä kunnan elinvoimaisuuteen. Hyvinvointihyödyillä tarkoitetaan kunnan toimenpiteillä aikaansaatuja positiivisia vaikutuksia kuntalaisten hyvinvointiin. Tavoitteisiin kuuluvat myös kunnan taloudellista tilaa, investointeja, taseen kertynyttä yli-/alijäämäisyyttä, velkaantumista, veroprosentin tasoa ja rahoituksen riittävyttä kuvaavat mittarit. Tavoitteet tulee sitoa niihin osoitettuun voimavaroihin. Tavoitteiden ja niiden saavuttamisen edellyttämien toimenpiteiden määrittely tulee olla vuorovaikutteinen prosessi ja siinä tulee hyödyntää henkilöstön asiantuntemusta.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Reisjärven kunnan talousarvio ja -suunnitelma on laadittu nettomääräisenä. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota. Talous- ja toimintasuunnitelman toteutumisesta raportoidaan osavuosiraportoinnissa ja tilinpäätöksessä.

1.1.2. Alijäämän kattamisvelvoite

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan (*Kuntal 110.3 §*).

Vuoden 2022 tilinpäätöksessä kunnan taseessa ei ole katettavaa alijäämää.

1.1.3. Erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettely

Mikäli kunta ei ole kattanut kunnan taseeseen kertynyttä alijäämää säädetyssä määräajassa, tulee kunnan ja valtion yhdessä selvittää kunnan mahdollisuudet turvata asukkailleen lainsäädännössä edellytetyt palvelut sekä ryhtyä toimenpiteisiin palvelujen edellytysten turvaamiseksi. Tällöin voidaan käynnistää kuntalain 118 § mukainen erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettely.

Arviointimenettely voidaan kuntalain 118 §:n mukaan käynnistää, jos kunta ei ole kattanut kunnan taseeseen kertynyttä alijäämää 110 §:n 3 momentissa säädetyssä määräajassa **TAI** jos asukasta kohden laskettu kertynyt alijäämä on kunnan viimeisessä konsernitalinpäätöksessä vähintään 1 000 euroa ja sitä edeltäneenä vuonna vähintään 500 euroa **TAI** jos rahoituksen riittävyttä tai vakavaraisuutta kuvaavat talouden tunnusluvut ovat kahtena vuonna peräkkäin täyttäneet kaikki seuraavat raja-arvot:

- 1) kunnan konsernituloslaskelman vuosikatteen ja poistojen suhde on alle 80 prosenttia;
- 2) kunnan tuloveroprosentti on vähintään 2,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroveroprosentti;

- 3) asukasta kohden laskettu kunnan konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden määrä ylittää kaikkien kuntien konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden keskimääräisen määrän vähintään 50 prosentilla;
- 4) konsernitilinpäätöksen laskennallinen lainanhoitokate on alle 0,8.

Edellä tarkoitettujen tunnuslukujen raja-arvot lasketaan vuosittain Tilastokeskuksen ylläpitämistä konsernitilinpäätösten tiedoista. Tunnuslukujen laskentaperusteina käytetään Tilastokeskuksen käyttämiä laskentaperusteita ja kunnan vahvistamaa tuloveroprosenttia.

1.2. Taloussuunnittelun periaatteet

Kunnan talousarvion ja -suunnitelman laadinnassa noudatettavia periaatteita ovat tasapaino-, brutto- ja netto-, suorite-, tulojen realisointi-, täydellisyys- ja kehysbudjetointiperiaate.

Tasapainoperiaate tarkoittaa tulorahoituksen riittävydestä ja maksuvalmiuden säilyttämisestä huolehtimista sekä kunnan sitoumusten ja niihin liittyvien riskien pitämistä voimavaroja vastaavina.

Bruttoperiaate tarkoittaa, että menot ja tulot budjetoidaan erikseen määrärahoina ja tuloarvioina. Netto-periaate tarkoittaa, että talousarviossa sitovuus määrätään nettomääräisesti tulojen ja menojen erotuksena.

Suoriteperiaate tarkoittaa, että talousarvioon ja -suunnitelmaan otetaan varainhoitovuoden aikana vastaan-otetuista tuotannontekijöistä aiheutuvat tulot ja muut sellaiset menot, joiden suorittamiseen kunta on varainhoitovuoden aikana sitoutunut.

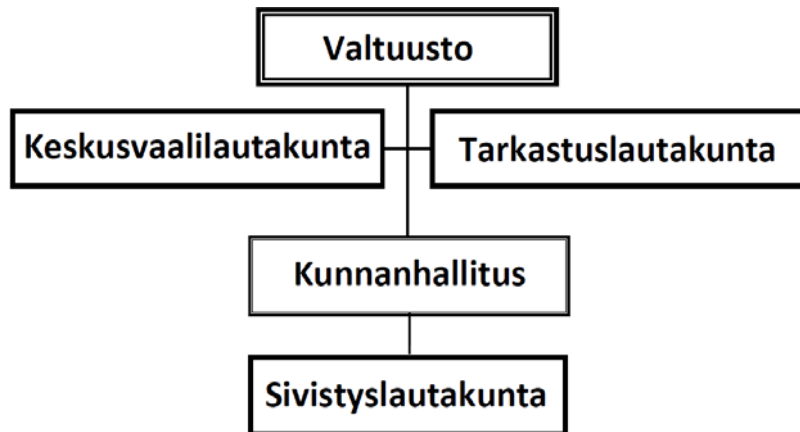
Tulojen realisointiperiaate tarkoittaa, että talousarvioon ja -suunnitelmaan otetaan varainhoitovuoden aikana suoritteiden luovuttamisesta aiheutuvat ja muut lopullisesti kunnalle kuuluvat tulot.

Täydellisyysperiaatteen mukaan talousarvioon otetaan kunnan rahan käyttö ja rahan lähteet kokonaisuudessaan, tiedossa olevia menot ja tulot otetaan mukaan talousarvioon. Kehysbudjetointiperiaatteen mukaisesti valtuustolla on laaja harkintavalta päättää talousarvion määrärahakokonaisuuksista. Pääsääntöisesti määräraha asetetaan tehtäväkohtaisena siten, että toiminnan tavoitteet ja niiden saavuttamiseen varatut varat ovat yhdistettävissä talousarviossa.

1.3. Kunnan organisaatio

Kunnan hallinto-organisaatio

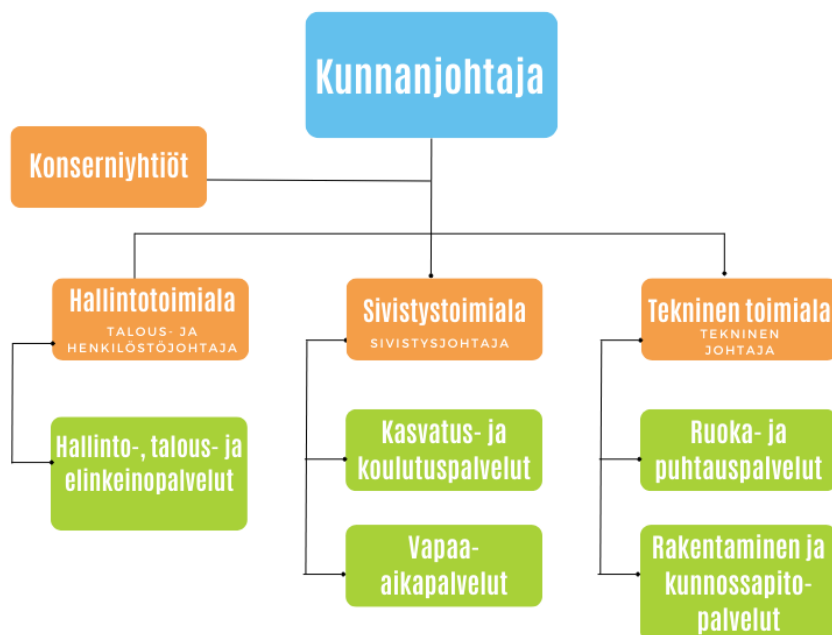
Päätösvaltaa Reisjärven kunnassa käyttävät valtuusto ja sen valitsema kunnanhallitus ja lautakunnat. Kunnanvaltuuston lisäksi kunnassa on kunnanhallitus ja sivistyslautakunta. Valtuusto on asettanut toimikaudekseen myös talouden tarkastusta varten tarkastuslautakunnan ja kunnassa toteutettavia vaaleja varten keskusvaalilautakunnan.

Yllä oleva organisaatiokaavio on kunnanvaltuuston päätöksen 27.5.2020 mukainen. Reisjärvellä teknisen toimialan asioista päättää kunnanhallitus. Kunnan talousarviot on talousarviovuodesta laadittu yllä kuvatun organisaatorakenteen mukaisena.

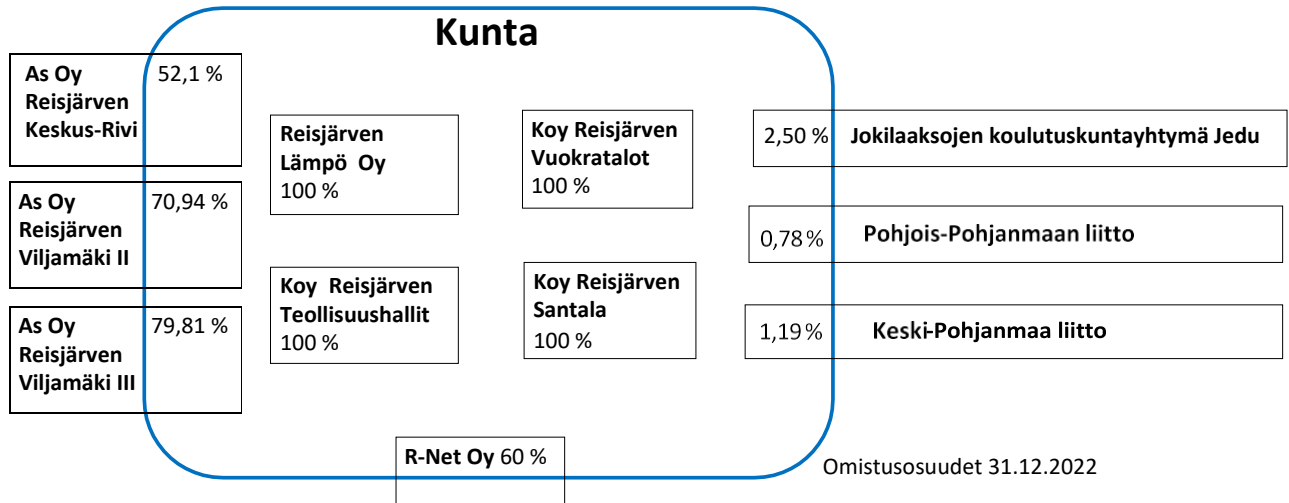
1.3.1. Kunnan henkilöstöorganisaatio

REISJÄRVEN KUNNAN ORGANISAATIO

1.3.2. Kunnan konsernirakenne

1.3.3. Osakkuusyhteisöt

Ei yhdistellä konsernitilinpäätökseen

As Oy Reisjärven Koivurinne 50 %	As Oy Reisjärven Vuorilanpuhto 25,33 %	As Oy Reisjärven Kanttorila 49,22 %
-------------------------------------	---	--

Reisjärven kunnan tytäryhtiöitä ovat:

Tytäryhteisöt	Osuus, %	Tytäryhteisöt	Osuus, %
Asunto Oy Reisjärven Keskus-Rivi	52,10	Kiinteistö Oy Reisjärven Santala	100
Asunto Oy Reisjärven Viljamäki II	70,94	Kiinteistö Oy Reisjärven Vuokratalot	100
Asunto Oy Reisjärven Viljamäki III	79,81	Reisjärven Lämpö Oy	100
R-Net Oy	60,00	Reisjärven Teollisuushallit	100

Osakkuusyhteisöjä ovat: As Oy Reisjärven Koivurinne, As Oy Reisjärven Vuorilanpuhto, As Oy Reisjärven Kanttorila.

Vuoden 2024 aikana Reisjärven omistuksia tullaan tarkastelemaan. Vuokra-asuntoyhtiöjärjestelyjä uudistetaan vuoden 2024 aikana.

Kuntayhtymiä ovat: Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymä JEDU. Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen ja Soiten toiminta on lakannut vuoden 2023 alusta lukien hyvinvointialueuudistuksen johdosta. Selänteen toimintaa on ollut vielä ympäristöterveydenhuollon ja henkilöstöhallinnon palvelujen osalta vuoden 2023 puolella, mutta vuoden 2024 talousarviossa sitä ei enää huomioida.

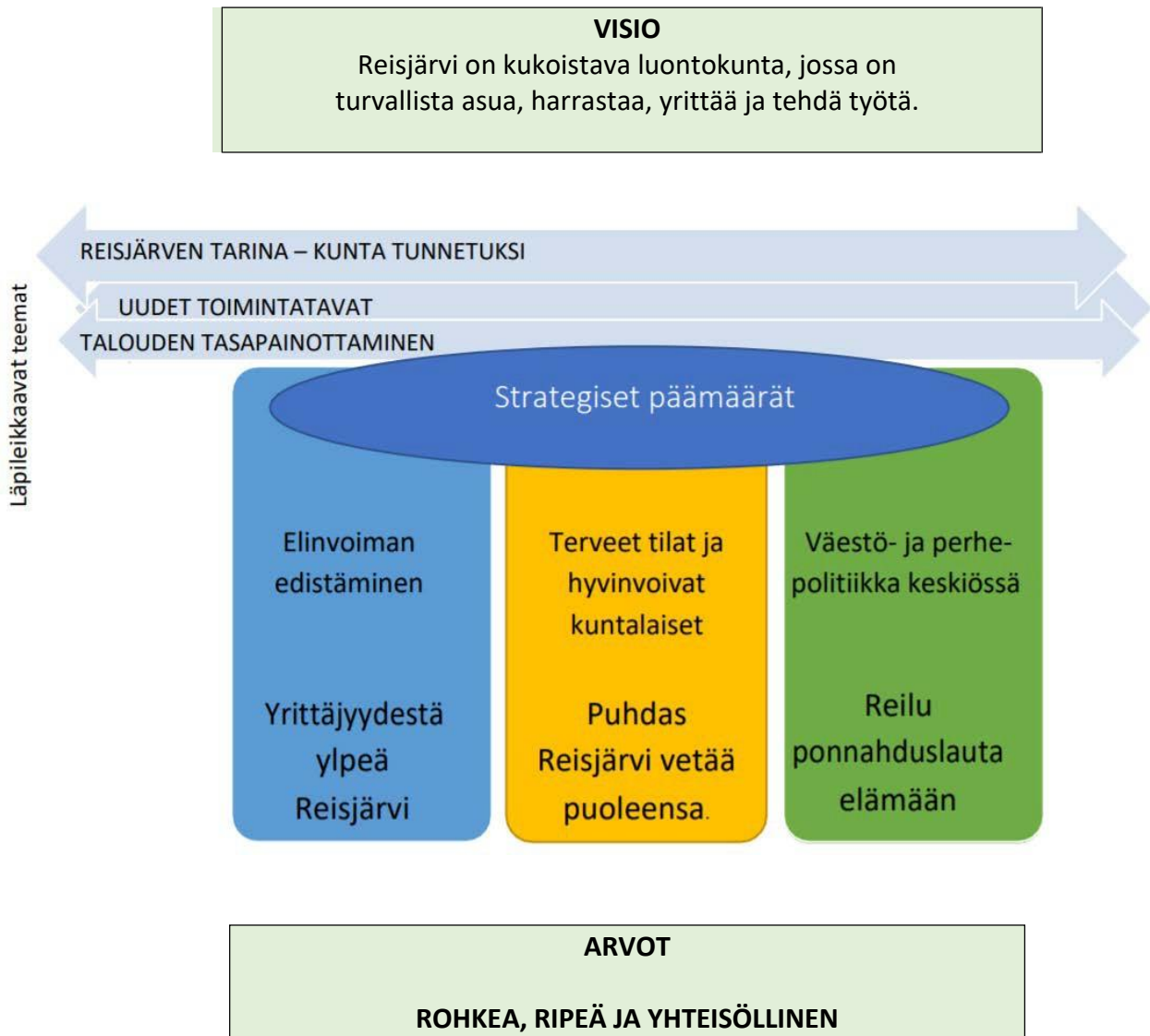
Muita jäsenyhteisöjä ovat Pohjois-Pohjanmaan liitto ja Keski-Pohjanmaan liitto.

1.4. Kuntastrategia 2035

Kuntastrategiassa valtuusto on päättänyt kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Kunnan talousarvio ja -suunnitelma on laadittu toteuttamaan kuntastrategiaa siten, että edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet.

Reisjärven kuntastrategia on laadittu toimintaa ohjaavaksi työvälineeksi vuoteen 2035 saakka. Tarkemman tason tavoitteet ja toimenpiteet on vahvistettu valtuustossa (VALT 18.10.2021 § 111) vuosille 2021–2025. Vuoden 2024 aikana valtuustotasolla tehdään strategian väliarvio ja päivitys. Strategian mukaisesti Reisjärven kunnan tulevaisuutta rakennetaan yhdessä. Talousarvion toiminnalliset tavoitteet on asetettu tukemaan vision toteutumista ja strategisten päämäärien saavuttamista.

Reisjärven kuntastrategian visio, päämäärät ja arvot ovat seuraavat:

1.5. Hyte-työ kunnassa

Kunnan hyvinvoinnin edistämisen tehtävä on laaja ja edellyttää yhteistyön tekemistä kaikilla sektoreilla. Jotta voidaan tehdä onnistuneesti poikkihallinnollista yhteistyötä, tarvitaan yhteistä ymmärrystä hyvinvointityön tärkeydestä. Kuntalaisten hyvinvointi on yhteydessä koulutukseen, liikunta-, ruoka- ja kulttuuripalveluihin, kaavoitukseen, vesihuoltoon, ympäristön tilaan, liikennejärjestelyihin sekä moniin muihin kunnan hoitamiin tehtäviin. Kunnan kumppaneita hyvinvoinnin edistämässä ovat mm. vapaaehtoiset, yhteisöt, järjestöt, yritykset ja seurakunta. Monialaisen yhteistyön lujittaminen, eri ammattiryhmien osaamisen vahvistaminen ja hyvinvointia edistävän ympäristön luominen on tulevaisuudessa entistäkin tärkeämpää.

Vuoden 2023 alusta lähtien tärkeä yhdyspinta kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä on muodostunut kunnan ja hyvinvointialue Pohteen välille. Sekä kunta että hyvinvointialue toteuttavat alueensa asukkaita koskevaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistehtävää ja tehtävän toteuttaminen edellyttää tiivistä yhteistyötä kaikilla hyvinvoinnin rajapinnoilla.

Reisjärvellä kunnan hyvinvointityötä koordinoi hyvinvointikoordinaattori tukena poikkihallinnollinen hyvinvointityöryhmä, jonka tehtävänä on tukea toimialojen työtä kuntalaisten hyvinvoinnin edistämiseksi, tehdä hyvinvointisuunnitelma ja seurata suunnitelmassa asetettujen tavoitteiden toteutumista. Hyvinvointisuunnitelma on yksi kuntastrategiaa toteuttava ja tarkentava kehittämissuunnitelma. Uusi hyvinvointisuunnitelma, joka valmistuu alkuvuodesta 2024, tulee määrittelemään painopisteet tulevien vuosien hyvinvointityölle ja toimii työvälineenä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen näkökulman kytkemiseksi osaksi kunnan toiminnan ja talouden suunnittelua, johtamista sekä päätöksentekoa.

1.6. Toiminnan kehittämiseen vaikuttavat seikat

Toiminnan kehittymistä arvioidaan tarkastelemalla merkittävimpiä riski- ja epävarmuustekijöitä sekä muita toiminnan kehittämiseen vaikuttavia seikkoja. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa, että kunnalle ja kuntakonsernille asetetut tavoitteet saavutetaan, ja että toiminta on tuloksellista. Sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa ei eriytetä muusta tavoitteiden saavuttamiseen tähtäävästä toiminnasta, vaan sen on jatkuttava osana päivittäistä johtamista, ohjaamista ja työn toteuttamista.

1.6.1. Strategiset riskit

Strategiset riskit liittyvät kunnan pitkäaikaisiin tavoitteisiin kohdistuviin epävarmuustekijöihin. Riskit liittyvät lähinnä toimintapäätösten tekemiseen, resurssien jakamiseen, johtamisjärjestelmään ja riittävään kykyyn reagoida toimintaympäristön muutoksiin, kuten vuonna 2022 puhjenneseen sotaan Ukrainassa, inflaation ja korkojen nousuun sekä hintojen nopeaan kallistumiseen. Talousarviossa ja -suunnitelmassa taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden tulee tukea strategisten päämäärien saavuttamista.

Henkilöstöriskeistä puutteelliset sijaisjärjestelyt aiheuttavat riskejä toiminnallisesti ja erityisosaamista vaativien tehtävien hoidon jatkuvuudessa. Myös ammattitaitoisen henkilökunnan saatavuus on riskitekijä. Ratkaisevaa onnistumisen kannalta on hallittu henkilöstön vaihtuminen sekä toimialojen sisäinen ja välinen yhteistyö. Erityistä huomiota tulee kiinnittää perehdyttämiseen ja henkilöstön jaksamiseen. Myös osaamisen ylläpito ja kehittäminen kunnan lakisääteisten tehtävien pysyessä määrällisesti suurena, on riskien hallinnan kannalta keskeistä ja vaatii säännöllistä koulutusta ja muita osaamisen kehittämisen toimia.

Yhteistyön onnistuminen Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue Pohteen kanssa on kunnan kehittämisen kannalta strategisesti tärkeää niin kuntalaisten palveluiden saatavuuden kuin laajemmin aluekehityksen näkökulmasta. Reisjärven kunta on vuoden 2023 aikana investoinut mittavasti uuteen sotekeskukseen, joka valmistui kesällä 2023, mutta jonka vuokrasopimusta Pohteen kanssa ei vielä loppuvuodesta 2023 ole allekirjoitettu eikä toimintaa aloitettu. Kunnan näkökulmasta tilanne, jossa kuntalaisten lakisääteisten peruspalveluiden toteutumista ei voida taata, on kestävä ja tekee pitkäjänteisen kehittämisen haastavaksi.

1.6.2. Toiminnalliset ja taloudelliset riskit

Kunnan taloudelliset riskit ovat erittäin korkeat, vaikka vuoden 2022 tilinpäätöksen jälkeen taseessa ei enää ole katettavaa alijäämää. Kunnan velkamäärä asukasta kohden oli 10 795 euroa ja kuntakonsernin 11 805 euroa, mikä on erittäin korkea. Tämän lisäksi haasteita kunnan taloudelle ja toiminnalle aiheuttavat sekä toimitilojen mitoitus, että niiden elinkaari ja kunto.

Talouden tasapainon saavuttamiseksi ja pysyvyyden turvaamiseksi tarvitaan edelleen toimenpiteitä tuleville vuosille. Erityisen tärkeää tämä on hyvinvointialueuudistuksen jälkeisinä vuosina, kun kuntien rahoitusta leikataan tuntuvasti. Kunnan tuloveroa leikattiin vuonna 2023 lain nojalla 12,64 %-yksikköä. Tästä kunnilta leikattua tuloveroa sekä valtionosuuksia siirretään hyvinvointialueen käyttöön. Tämä siirtymä vaikuttaa kunnan talouteen vuoteen 2027 asti rahoitusmekanismien takia. Mikäli kunnan siirtyvät sotekustannukset ovat suuremmat kuin siirtyvät sote-tulot, kunnan tuloja leikataan vuoteen 2027 asti valtion määrittämän tasapainon saavuttamiseksi. Päinvastaisessa tilanteessa, kunnalla olisi mahdollisuus saada kompensatiota tuloihinsa aina vuoteen 2027 asti. Lopulliset laskelmat tasoituksesta ja sen suuruudesta ovat vielä loppuvuodesta 2023 kesken.

Korkea riski sisältyy myös kunnan kassatilanteeseen. Maksuvalmiustilannetta on seurattava aktiivisesti ja kuukausitasolla menojen kattaminen haastaa jatkuvasti kassan riittävyttä. Käyttötaloutta joudutaan rahoittamaan lainarahoituksella eikä kuukausitasolla ole varaa yllätyksiin.

Sekä toiminnallisen että taloudellisen riskin luovat myös henkilöstön vaihtuvuus sekä ennakoimattomat poissaolot. Pienessä organisaatiossa särkymävaraa ei ole, lakisääteisiä tehtäviä on paljon ja kaikilla henkilöstön jäsenillä on laajat toimenkuvat ja sijaistamisen mahdollisuudet ovat rajallisia. Pienessä organisaatiossa poissaolot ja sijaisjärjestelyt luovat taloudellista riskiä. Myös muu henkilöstökulujen nousu on rasittanut kunnan taloutta vuonna 2023 ja kulujen nousu (mm. palkat) tulee näkymään myös vuonna 2024.

Kunnan kiinteistömässä on organisaation kokoon nähden mittava ja taseessa on myös useita käytöstä poistettuja kiinteistöjä. Näiden kiinteistöjen osalta tasearvo on todellista arvoa merkittävästi korkeampi. Käytössä olevissa rakennuksissa on korjausvelkaa, jonka määrä kasvaa joka vuosi eikä sitä nykyisellä investointitasolla pystytä taittamaan. Tunnistettujen tarpeiden ja toiminnan toteutuksen välillä tarvitaan tarkkaa suunnittelua ja entistä parempaa ennakkointia.

Tässä tilanteessa kunnan toimintamenoja on supistettava ja uusia tulolähteitä tulee edelleen hakea. Investoinneista toteutetaan vain välttämättömät ja nekin on sopeutettava talouden kantokykyyn. Kunnan velan määrän kasvu on saatava pysähtymään ja muutaman vuoden aikajänteellä myös kääntymään laskuun.

1.6.3. Rahoitusriskit

Merkittävimmät rahoitusriskit liittyvät arvopaperisalkkuun sisältyvien sijoituskohteiden markkina-arvojen vaihteluihin ja korkean lainamäärän korkorisktiin. Kunnan lainojen korkomarginaalit ovat kuitenkin maltilliset ja korkokehitys voi ennusteiden mukaan kääntyä vuoden 2024 aikana hienoiseen laskuun. Muutama yksittäinen laina on myös korkosuojattu. Konserniyhtiöihin liittyvät lainasaamisiin ja takausvastuisiin liittyvät epävarmuustekijät on otettava huomioon. Varainhoidossa salkunhoito tullaan kilpailuttamaan tavoitteena markkinariskin pienentäminen ja kustannustehokkaampi tuotto. Myös lainanhallinnassa saadaan parempi kokonaiskuva uuden lainasalkun hallintasopimuksen myötä.

1.6.4. Vahinkoriskit

Vahinkoriskit liittyvät kunnan henkilöstöön, omaisuuteen ja toimintaan. Reijjärven kunnan omaisuus on vakuutettu ja se tarkistetaan vuosittain. Kunnan kiinteistöjen kunto ja siitä johtuvat riskit ovat arvioinnissa keskeisimmällä sijalla. Vakuutusmaksujen hallintaan liittyvä vakuutusten kilpailutus suoritetaan säännöllisin väliajoin.

1.6.5. Sisäisen valvonnan järjestäminen

Kuntalain 14 §:n mukaan valtuuston tulee päättää kunnan ja kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteiden tavoitteena on vahvistaa ja yhdenmukaistaa kuntakonsernin hyvää hallintoa ja johtamista, ja ne koskevat kaikkia kuntakonsernin toimielimiä ja tilivelvollisia viranhaltijoita sekä kaikkea kuntakonsernin toimintaa.

Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan kaikkia niitä toimenpiteitä ja menetelmiä, joilla pyritään toiminnan tuloksellisuuden – taloudellisuuden, tehokkuuden ja vaikuttavuuden – ylläpitämiseen, edistämiseen ja parantamiseen toiminnan ja jatkuvuuden turvaamiseen kirjanpidon ja muiden informaatiojärjestelmien luotettavuuden varmistamiseen erehdysten, virheiden ja väärinkäytösten ennaltaehkäisyyn ja toteamiseen varojen huolellisen ja taloudellisen hoidon turvaamiseen.

Jokainen kunnan palveluksessa oleva henkilö on velvollinen omalta osaltaan noudattamaan toimintaa koskevia lakeja, valtuuston ja kunnanhallituksen hyväksymiä toimintaa ohjaavia sääntöjä, kunnanhallituksen ja johdon tekemiä päätöksiä ja antamia ohjeita sekä pyrkiä saavuttamaan yksikölle asetetut toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet.

Sisäisen valvonnan järjestämisestä vastaa kunnanhallitus. Kunnanhallituksen ja kunnanjohtajan vastuulla on luoda edellytykset toimivalle sisäiselle valvonnalle. Sisäisen valvonnan ohjeistus on päivitetty syksyllä 2021 uudistetun hallintosäännön hyväksymisen jälkeen. Vuonna 2024 sisäisen valvonnan suunnitelmallisuuteen ja toteutumiseen kiinnitetään erityistä huomiota.

1.6.6. Konsernivalvonnan järjestäminen

Kunnan konsernivalvontaa toteutetaan valtuuston 18.10.2021 § 114 hyväksymän konserniohjeen mukaisesti. Konserniohje tuli voimaan 1.11.2021.

1.6.7. Riskien hallinta

Kunnanjohtaja ja kunnanhallitus, johtavat viranhaltijat ja lautakunnat vastaavat siitä, että riskienhallinta on kokonaisvaltaista. Kunnan ja kuntakonsernin tasolla riskienhallinta kattaa strategiset, toiminnalliset, taloudelliset sekä lakien ja hyvän hallintotavan noudattamiseen liittyvät riskit. Lisäksi se sisältää riskien tunnistamisen, analysoinnin ja priorisoinnin, hallinnan toimenpiteiden määrittelyn ja valvonnan sekä tuloksellisuuden arvioinnin.

1.7. Taloussuunnitelman laadinnan perusteet

Taloussuunnitelman ja -suunnitelman laadinnan perusteissa esitetään yleiset perusteet, joita tarkastellaan kansantalouden, kuntatalouden sekä alueellisen ja oman kunnan kehityksen näkökulmista. Tässä luvussa esitettävät näkökulmat perustuvat valtiovarainministeriön syksyllä 2023 julkaisemiin Taloudelliseen katsaukseen ja Kuntatalousohjelmaan 2024 sekä Kuntaliiton Kuntatalousohjelmaan 2024–2027.

1.7.1. Yleinen talouden tilanne

Valtionvarainministeriö julkaisi 9.10.2023 taloudellisen katsauksensa (Syksy, 2023), jonka mukaan Suomen talous on taantumassa loppuvuoden 2023, mutta kasvua olisi odotettavissa jo ensi vuonna. Inflaation hidastuminen ja palkankorotukset kääntävät talouden 1,2 prosentin kasvuun vuonna 2024. Vuonna 2025 kasvu nopeutuu 1,8 prosenttiin, kun kulutuksen kasvu lisäksi investoinnit lisäävät kotimaista kysyntää.

Valtionvarainministeriön katsauksen mukaan vuonna 2024 inflaatio hidastuu ja palkankorotukset lisäävät kotitalouksien ostovoimaa. Hintojen nousu hidastuu laaja-alaisesti ja inflaatio on 2,2 prosenttia vuonna 2024. Palkat ja etuudet nousevat, ja ostovoiman paranemisen myötä yksityinen kulutus olisi kääntymässä kasvuun ensi vuonna.

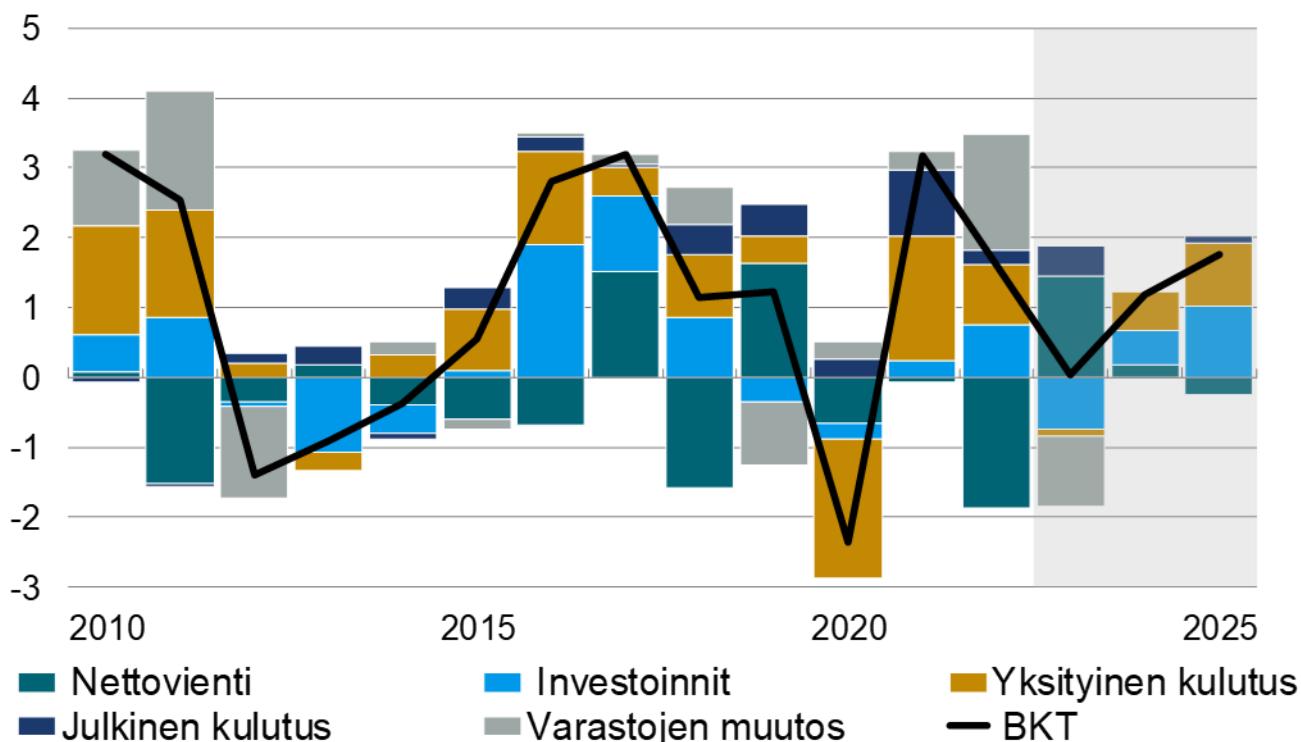
Syksyn katsauksen mukaan, työllisyydessä on odotettavissa notkahdus, mutta sen odotetaan edelleen säilyvän korkeana. Kasvun osittaisella pysähtymisellä on vaikutusta myös työllisyyteen, mutta lasku on jäämässä lyhytaikaiseksi. Työllisyys notkahtaa tänä vuonna, mutta kasvaa taas ensi vuodesta lähtien ja vuonna 2025 työllisyysaste on 74,3 prosenttia ja työttömyysaste 7 prosenttia. Avoimia työpaikkoja on edelleen paljon, vaikkakin niiden määrä on selvästi vähentynyt. Työttömyysaste oli viimeksi näin matalalla tasolla 1990-luvun alussa. Työllisyysaste jatkaa lievän laskun jälkeen nousuaan ja on edelleen ennätystasolla.

Asuntoluottojen korkojen nopea nousu on lamauttanut asuntomarkkinoita. Uudet asunnot eivät ole menneet kaupaksi aiempaan tahtiin ja rakennushankkeita on lykätty. Uusien kohteiden aloitukset ovat vähentyneet noin 40 prosenttia vuosien 2021–2022 tasosta. Valtiovarainministeriön syksyn katsauksen mukaan, asuinrakentaminen vähenee vuosina 2023 ja 2024, mutta markkinoiden pysähdystila tulisi jäämään lyhytaikaiseksi, kunhan hinnat sopeutuvat nousseeseen korkotasoon.

Tuotannollisissa investoinneissa näkymät ovat valoisammat kuin asuntorakentamisessa. Suomeen on suunnitteilla poikkeuksellisen suuri määrä tuulivoimainvestointeja ja sen tuottamaa halpaa ja puhdasta energiaa hyödyntäviä tuotantolaitosinvestointeja, esimerkiksi vedyn ja teräksen tuotantoon. Suunnitelmien yhteismäärä on jopa 140 mrd. euroa. Vain osa näistä investoinneista toteutuu ja suurin osa niistä on suunnitteilla vasta vuoden 2025 jälkeen. Vihreän siirtymän Suomeen suuntautuvat investoinnit ovat koko kansantaloudelle merkittävä mahdollisuus lähivuosina.

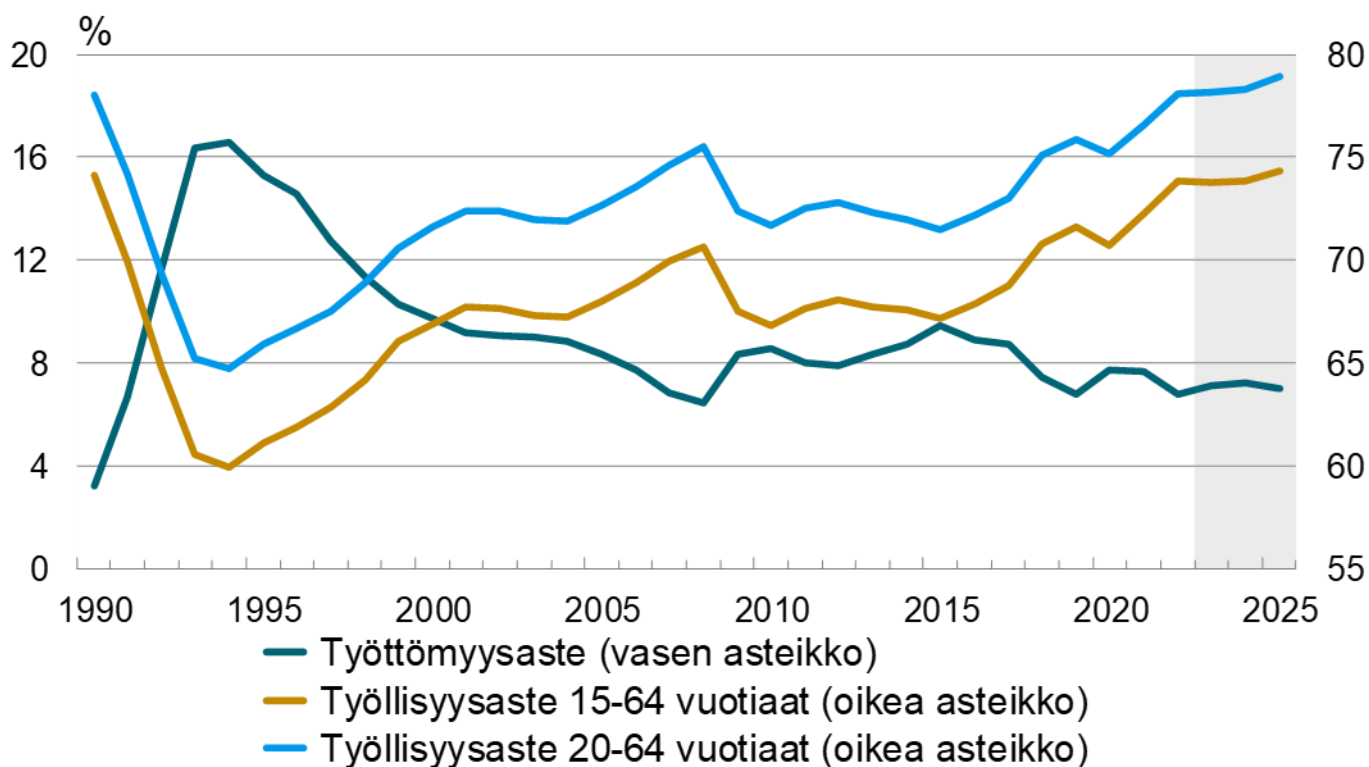
Myös maailmantalouden muutoksilla on vaikutusta, mikäli se kehittyy heikommin erityisesti Kiinassa ja Saksassa. Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa sekä geopoliittiset ja ympäristöriskit aiheuttavat epävarmuutta ja lisäävät talouteen häiriötekijöitä. Myös viimeisimmät tapahtumat Lähi-idässä tulevat pitämään epävarmuutta kasvavassa määrin pinnalla. Toisaalta investointien kasvu voi myös yllättää positiivisesti. Mikäli kotitalouksien tulot kasvavat ja inflaatio kääntyy näkyen kuluttajahintojen laskuna, voi kulutus kasvaa ennusteita enemmän.

BKT:n kasvu Suomessa ja siihen vaikuttavat tekijät prosenttiyksikköä

Lähde: Tilastokeskus, VM

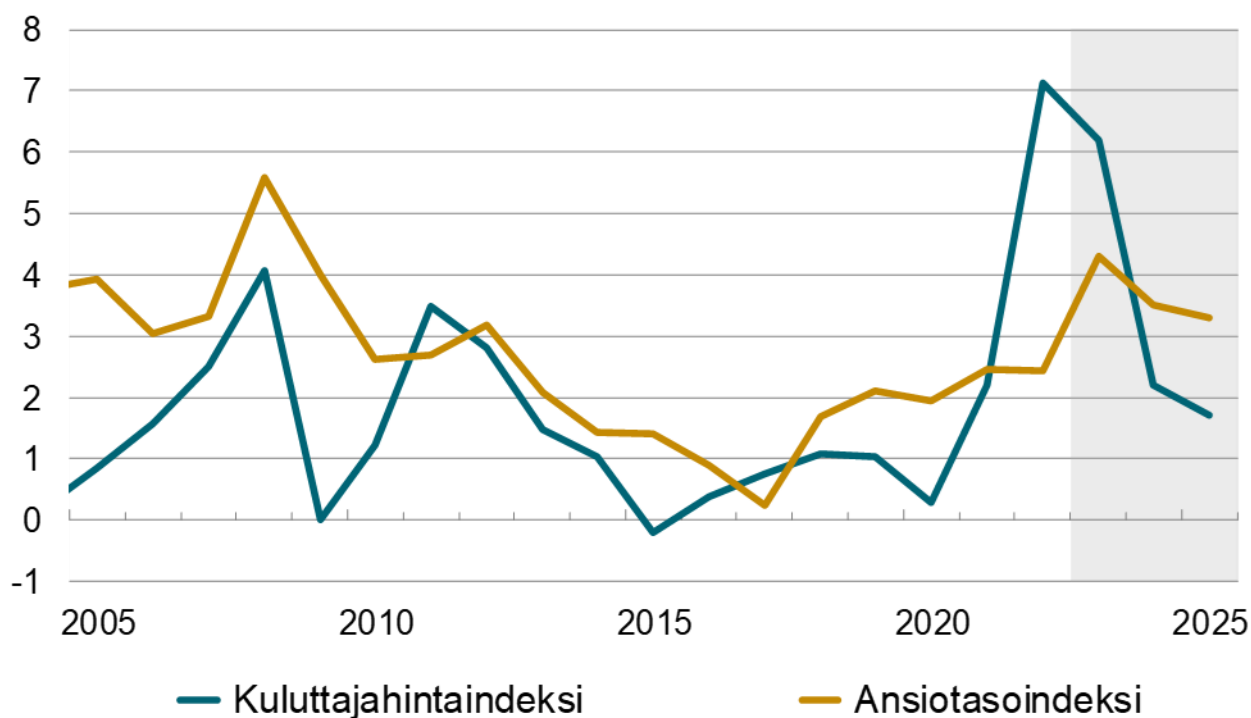
Työllisyys ja työttömyys

Lähde: Tilastokeskus, VM

Työttömyysaste = työttömät / työvoima (15–74-vuotiaat)
 Työllisyysaste = työlliset / työikäinen väestö

Kuluttajahinta- ja ansiotasoindeksi muutos vuodentakaiseen, %

Lähde: Tilastokeskus, VM

1.7.2. Kuntatalouden tilanne

Vuosi 2023 oli ensimmäinen hyvinvointiuudistuksen jälkeinen vuosi kunnissa. Kuntien ja kuntayhtymien yhteenlaskettu tilikauden tulos heikkeni vuonna 2022 hieman suhteessa kahteen aiempaan vuoteen, mutta säilyi yhä vahvalla tasolla. Tulos pohjautuu työllisyyden ja talouden hyvään kehitykseen ja siitä seuranneeseen verotulojen kasvuun.

Kuntien tilinpäätösarviot vuodelta 2022 ja kuntatalouden tekninen kehitysarvio vuosille 2023–2027 on varsin vahva. Esimerkiksi laskennallinen paine nostaa kunnallisveroprosenttia on laskenut syksyn kehitysarvion 0,7 prosenttiyksiköstä 0,3 prosenttiyksikköön vuonna 2026. Kuntatalouden lainakannan kasvu hidastuu selkeästi viime vuosikymmenen keskimääräiseen kasvuvauhtiin verrattuna. Voimakkain taloudellinen sopeutus paine kohdistuu aivan pienimpiin sekä keskikokoisiin kuntiin.

Ennustelukujen taustalla on kuitenkin kertaluonteisia tekijöitä, kuten omaisuuden myyntejä sekä verokertymiä erityisesti vuonna 2023 lisäävä ns. verohäntä. On selvää, että kuntatalouden ennusteessa on suuria riskejä alaspäin. Riskejä kasaa paitsi epävarmuus verokehityksen vahvuudesta niin myös oletettua voimakkaampi meno- ja investointipaine.

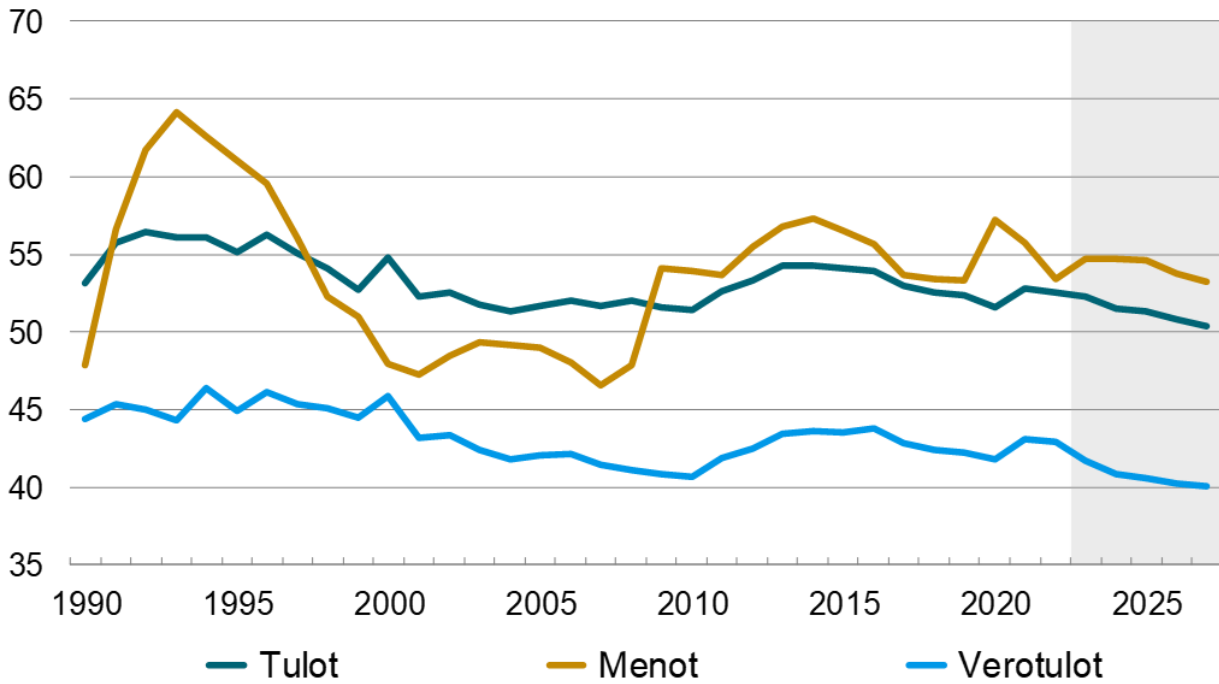
Petteri Orpon hallitus aloitti toimintansa keväällä 2023 ja asetti ensimmäisessä julkisen talouden suunnitelmassaan tavoitteeksi, että kansantalouden tilinpidon mukainen kuntahallinnon rahoitusasema on lähellä tasapainoa vuonna 2027. Tavoitteen saavuttaminen kuitenkin edellyttää kuntatalouden vahvistumista nykytasosta.

Hallitusohjelman mukaisesti veroperustemuutokset kompensoidaan kunnille. Myös kuntien tehtäviä ja velvoitteita vähentävät, lisäävät tai laajentavat toimenpiteet kompensoidaan nettomääräisesti muuttamalla valtionosuuksia täysimääräisesti tai poistamalla muita tehtäviä tai velvoitteita. On tärkeää, että uusien tai laajenevien tehtävien kustannusvaikutukset arvioidaan realistisesti ja yhteistyössä kuntakentän kanssa. Huomiota tulee kiinnittää myös tehtävä- ja velvoitemuutosten henkilöstövaikutuksiin.

Hyvinvointialueuudistuksen lisäksi suuresti kuntien talouteen ja toimintaan tulee vaikuttamaan vuonna 2025 voimaan tuleva TE-uudistus, jossa työ- ja elinkeinopalveluiden tuottamisen vastuu siirtyy valtiolta kunnille ja työllisyysalueille. Näiden suurten uudistusten vaikutusta kuntatalouteen ei vielä voida täysin ennakoida ja niiden vaikutus kuntien tuloihin ja menoihin ”elävät” lähivuosina. Vielä marraskuussa 2023 Valtiovarainministeriö ilmoitti leikkauksista vuoden 2024 valtionosuuksiin, joita ei ole voitu ottaa kuntien talousarviovalmistelussa huomioon. Vuoteen 2024 sekä seuraaviin suunnitelmavuosiin liittyy paljon epävarmuutta.

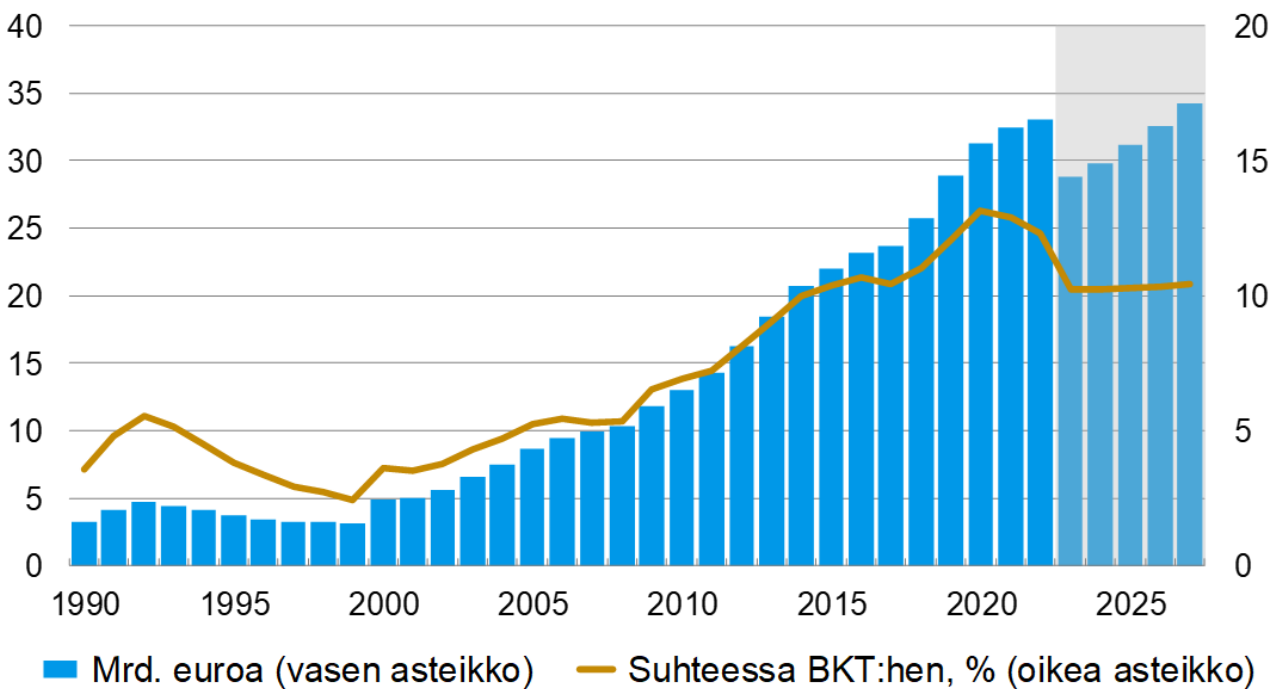

Julkisyhteisöjen tulot, verotulot ja menot suhteessa BKT:hen, %

Lähde: Tilastokeskus, VM

Kuntahallinnon velka

Ml. hyvinvointialuehallinto vuoden 2022 loppuun saakka

Lähde: Tilastokeskus, VM

1.7.3. Alueellinen kehitys

Reisjärven kunta kuuluu Nivala-Haapajärven seutukuntaan yhdessä Haapajärven, Nivalan ja Pyhäjärven kaupunkien ja Kärsämäen kunnan kanssa. Vuoden 2023 alusta myös Sievin kunta liittyi mukaan samaan seutukuntaan. Seutu on teollistunutta maaseutua, asiointialuetta ja yhtenäistä työssäkäyntialuetta. Asukkaita seudulla on tällä hetkellä hieman yli 31 000. Nivala-Haapajärven seutukunta kuuluu osana Pohjois-Pohjanmaan maakuntaan ja sen eteläiseen alueeseen. Alueella on vahvaa maataloutta, monipuolista koulutusta ja laaja yritysperusta. Asukasmäärän väheneminen on leimallista kaikille alueen kunnille.

1.7.4. Reisjärven kunnan taloudellinen tilanne ja tulevaisuuden näkymät

Kunnan talous on ollut tiukka viimeisten vuosien aikana. Talouden tasapainottamisohjelman ja kuntayhtymäpalautusten avulla kunta sai kuitenkin katettua alijäämät jo vuoden 2021 tilinpäätöksessä ja vuoden 2022 tilinpäätös oli ylijäämäinen. Taseessa kertynyttä ylijäämää on noin 900 000 euroa. Reisjärvellä väestörakenteen muutoksella, kuten työikäisten määrän vähenemisellä ja ikääntyneiden osuuden kasvulla, on vaikutusta kunnan huoltosuhteeseen ja sitä kautta taloudelliseen kykyyn järjestää palveluja kuntalaisille. Kunnan alhainen työttömyysaste ja korkeahko syntyvyys antavat kuitenkin positiivisia signaaleja tulevaisuuden elinvoimaisuuden suhteen.

1.7.5. Reisjärven kunnan talousarvio

Reisjärven kunnan talousarvion ja taloussuunnitelman laadinnassa vuosille 2024–2026 lähtökohtana on ollut, että talous jatkaa pysymistä tasapainossa koko suunnitelmakauden ajan, mikä mahdollistaa lainakannan vuosittaisen vähentämisen ja sitä kautta talouden pitkjänteisen tasapainottumisen. Talouden tasapaino tarkoittaa, että taseeseen kertyy myös puskuria ennakoimattomia tilanteita varten.

Reisjärven kunnan taloudellinen tilanne on edelleen haastava, erityisesti hyvinvointialueudistuksesta johtuvien kustannusten sekä tuloleikkausten vuoksi. Kunnanvaltuusto on 27.5.2020 § 43 päätöksellään hyväksynyt talouden tasapainottamisohjelman, jonka toimenpideohjelman keinoin on tarkoitus estää käyttötalouden toimintakatteen hallitsematon nousu ja ehkäistä uusien alijäämäisten tilikausien muodostuminen. Ohjelman avulla kunnalla on mahdollisuus tasapainottaa vuosien 2024–2026 muutosten aiheuttamia kustannusvaikutuksia. Tavoitteena on myös taseeseen kertyvän ylijäämän kasvattaminen.

Vuoden 2024 talousarvio nojaa syksyllä 2023 Kuntaliiton ja Valtiovarainministeriön julkaisemiin ennakkollisiin tietoihin valtionosuuksista ja verotuloista. Marraskuussa 2023 veroprocenttipäätösten jälkeen, on valtiovarainministeriö kuitenkin ilmoittanut mahdollisista, merkittävistä leikkauksista ilmoitettuihin valtionosuuksiin. Kunnan mahdollisuus rakentaa omaa tulopohjaa on hyvin rajallinen veroprocenttipäätösten ollessa jo tehtynä.

Vuoden 2024 talousarviossa toimintakate on -7 825 885 euroa, mikä on 5 % vähemmän kuin vuoden 2023 talousarvion toimintakate.

Investoinnit

Investointisuunnitelma vuosille 2024–2026 sisältää huolella harkittuja, vain välttämättömiä hankkeita, joilla on kuntalaisten palvelutarvetta ja hyvinvointia edistäviä tavoitteita. Vuoden 2024 investointien kokonaisuudeksi esitetään 596 000 euroa, joka sisältää mm. pieniä peruskorjauskohteita sekä infrarakentamista. Vanhojen kiinteistöjen osalta peruskorjausten tarve on suurempi ja sitä on pyritty jaksottamaan myös suunnitelmavuosille. Lisäksi on aiheellista tehdä tilatarpeisiin liittyen toimintasuunnitelmia yhdessä päättäjien kanssa. On keskusteltava siitä, onko tarkoituksenmukaista toteuttaa mittavia peruskorjauksia kiinteistöihin, joiden käyttöikä on rajallinen vai olisiko mahdollista korvata vanhoja tiloja myös uudisrakentamisella lähivuosien aikana.

Rahoitus

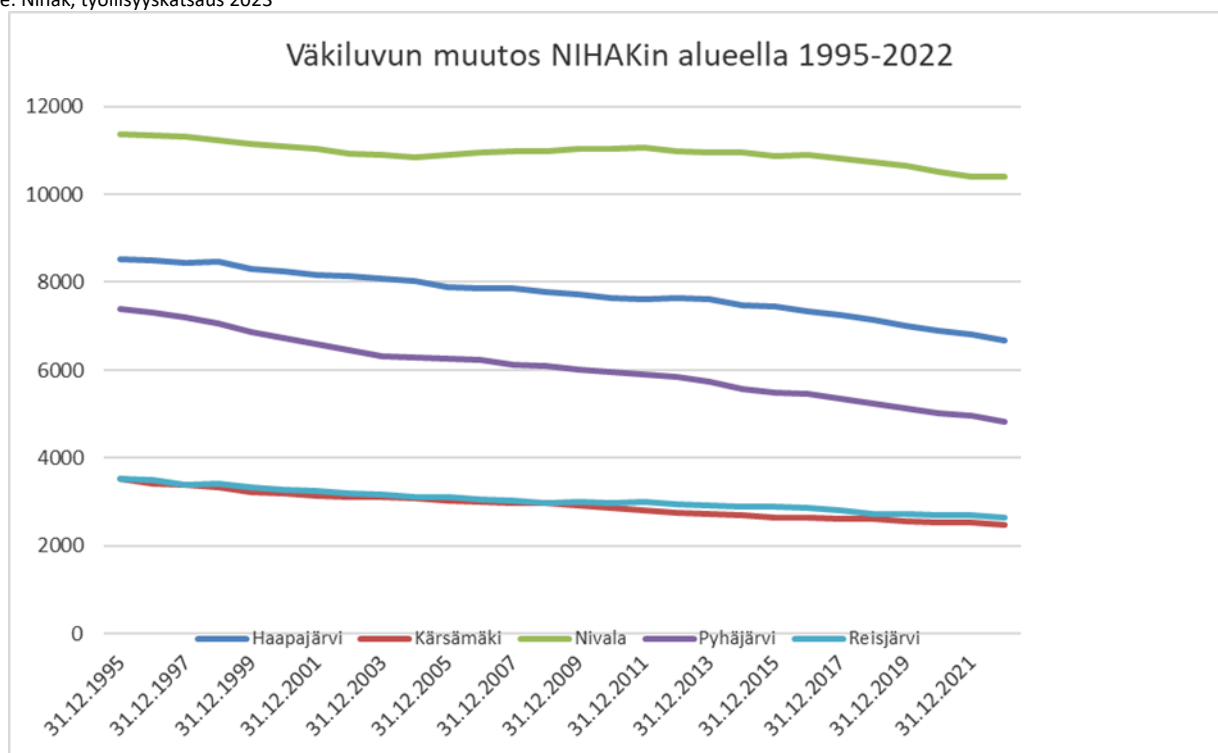
Kunnan lainakanta on edelleen erittäin korkea. Vuoden 2022 tilinpäätöksen mukaan kunnalla oli pitkäaikaista lainaa yhteensä noin 24,65 miljoonaa euroa, lyhytaikaista lainaa 9,6 miljoonaa (josta kassalainaa 6 miljoonaa ja 3,2 miljoonaa pitkäaikaisten lainojen lyhennyksiä) euroa ja koko lainakanta asukasta kohti oli 10 795 euroa (tp2020-kirjassa 12 389 euroa). Konsernivelkaa oli 11 965 euroa asukasta kohden (tp2020-kirjassa 12 895 euroa). Kaikkiaan pitkäaikaista vierasta pääomaa konsernilla oli vuoden 2022 tilinpäätöksessä 24 655 359 euroa ja lyhytaikaista 9 547 811 euroa.

Lainoja maksetaan takaisin lyhennyssuunnitelmien mukaisesti. Asukaskohtainen lainamäärän tulee olemaan edelleen yli 10 000 euroa asukasta kohden vuonna 2024.

1.7.6. Väestö

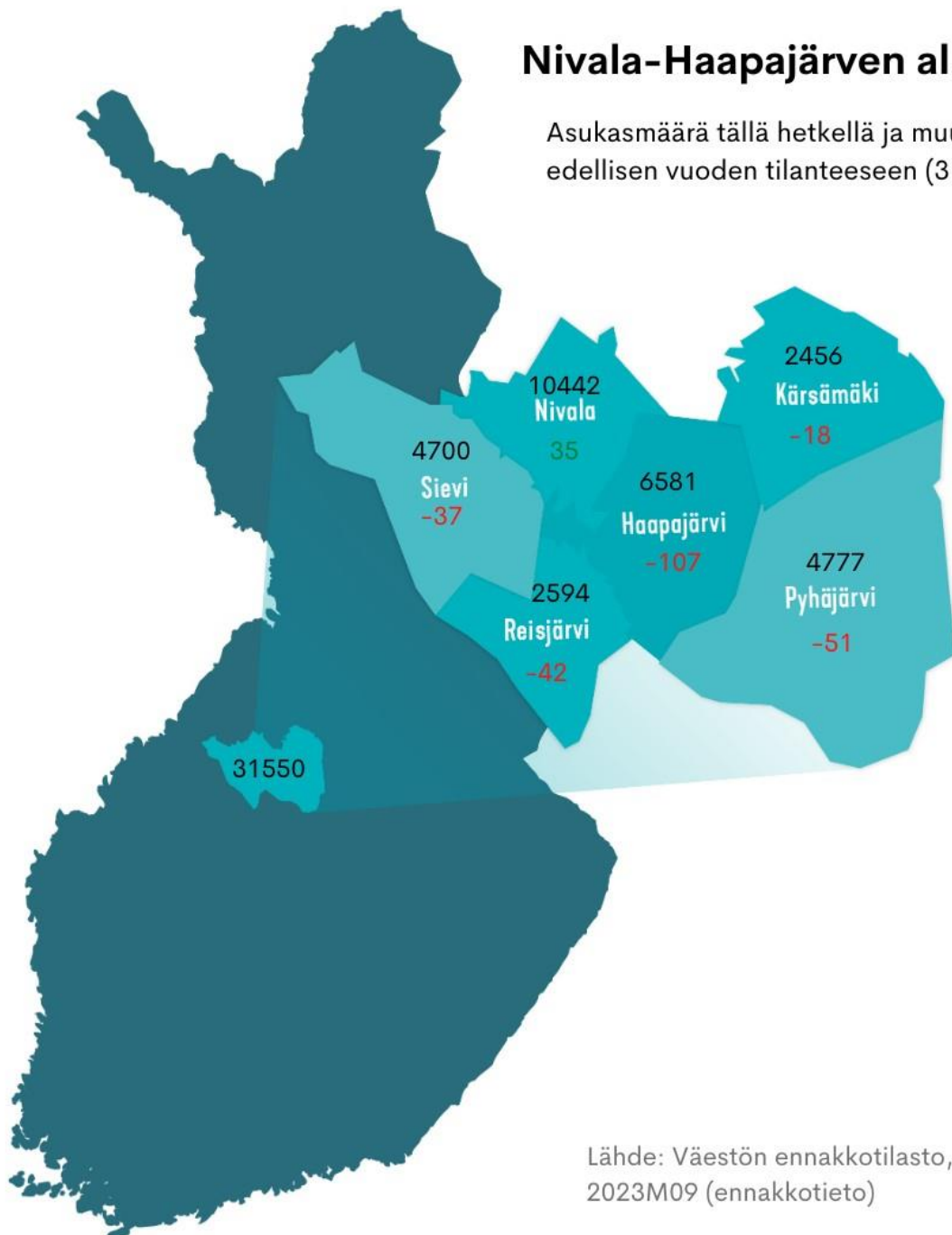
Reisjärven asukasmäärä on vähentynyt viimeisen kahdenkymmenen vuoden aikana vuosittain, muutamaa pientä yksittäistä poikkeamaa lukuun ottamatta. Vuoden 2023 Kuntaliiton tilaston mukaan Reisjärvellä on 2 636 asukasta. Tilastokeskuksen ennusteen mukaan kunnan asukasluku jatkaa vähenemistään. Nihak tuottaa kunnalle paitsi elinkeinopalveluita myös valtiovarainministeriön työllisyyskatsauksista muokattuja alueen työllisyyteen ja väkilukuun liittyviä raportteja. Seuraavalla sivulla olevassa kuvassa väkiluvun väheneminen koko Nihakin alueella on havainnollistettu viivadiagrammilla.

Lähde: Nihak, työllisyyskatsaus 2023

Nivala-Haapajärven alueen väkiluku

Asukasmäärä tällä hetkellä ja muutos verrattuna edellisen vuoden tilanteeseen (31.12.2022)

Lähde: Väestön ennakkotilasto, Tilastokeskus 2023M09 (ennakkotieto)

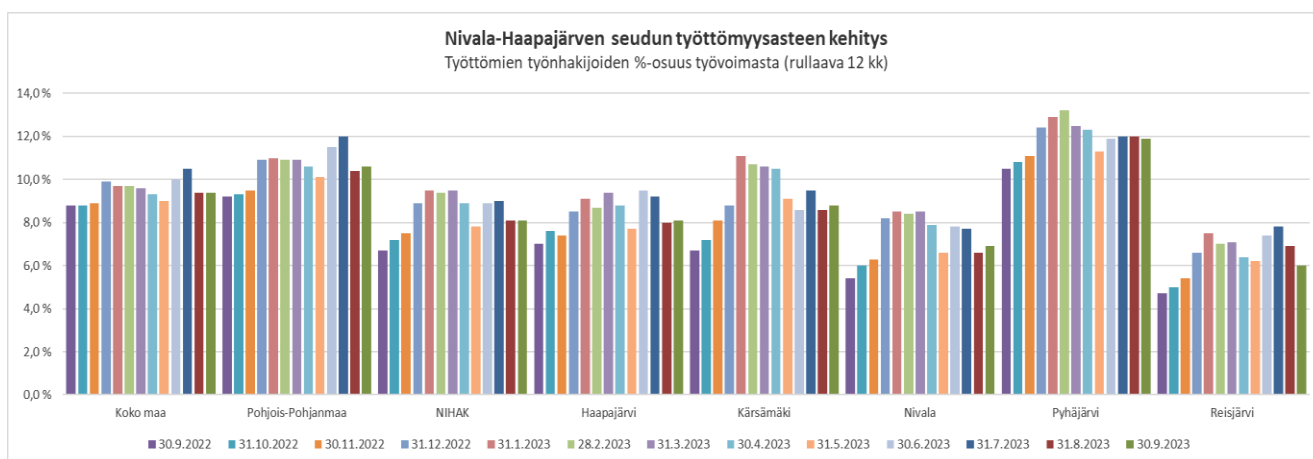
1.7.7. Työllisyys

Pohjois-Pohjanmaan ja Reisjärven kunnan työllisyystilanne sekä TE-2025 -uudistuksen valmistelutilanne

Pohjois-Pohjanmaalla oli lokakuun lopussa 20 600 työtöntä työnhakijaa, mikä on 3 100 (+17,8 %) työtöntä enemmän kuin vuosi sitten. Työttömistä työnhakijoista kokoaikaisesti lomautettuja oli 2 150, mikä on 1 250 (+138 %) enemmän kuin vuoden 2022 lokakuussa. Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta (työttömyysaste) oli Pohjois-Pohjanmaan alueella 10,9 % ja koko maassa 9,7 %. Työttömyysaste vaihteli maakunnassa matalimman työttömyysprosentin Reisjärven 6,2 %:n ja korkeimman Pudasjärven 14,8 %:n välillä.

Pohjois-Pohjanmaan TE-toimiston alueella ilmoitettiin avoimeksi kaikkiaan 3 500 uutta työpaikkaa. Uusien avoimien työpaikkojen määrä oli 860 (-19,8 %) vähemmän kuin vuosi sitten lokakuussa ja 430 (-10,9 %) vähemmän kuin syyskuussa. Lokakuun lopun aktivointiaste oli Pohjois-Pohjanmaalla 27,5 % ja aktivointiasteeseen laskettavien palveluiden piirissä oli kaikkiaan 7 800 henkilöä. Aktivointiaste laski vuoden 2022 lokakuusta -3,9 %.

Nihakin työllisyyskatsauksen mukaan alueen keskeisiä työllisyystilanteessa näkyviä trendejä ovat lomautettujen määrän kasvu, pitkäaikaistyöttömien määrän kasvu sekä avointen työpaikkojen lasku. Näissä indikaattoreissa näkyvät yleiset suhdannetilanteet sekä sodasta ja inflaatiosta johtuva taantuma.

Lähde: Nihak, työllisyyskatsaus 2022M09.

Talouden kasvun, korkean työllisyyden ja hyvinvoinnin turvaamiseksi valtion tulee yhdessä kunnan kanssa edistää työmarkkinoiden toimivuutta ja työvoiman tarjontaa lain julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta velvoittamana. Jos työtöntä työnhakijaa ei voida työllistää avoimille työmarkkinoille eikä hänelle voida järjestää soveltuvaa työvoimakoulutusta tai kuntoutusta, hänen kotikuntansa on työ- ja elinkeinotoimiston osoituksesta järjestettävä hänelle työntekomahdollisuus kahdeksan kuukauden ajaksi (työllistämisvelvoite).

Kunnan on järjestettävä työntekomahdollisuus siten, että työllistettävä voi aloittaa työn työttömyyspäivärahan enimmäisajan täytyessä. Kunnalla on oikeus saada palkkatukea niistä työntekijöistä, jotka se on työllistämisvelvoitteen nojalla työllistänyt. Vastaavasti kunta joutuu maksamaan puolet valtion työttömälle maksamasta työmarkkinatuesta, mikäli kunta ei työllistä tai osoita koulutus- tai harjoittelupaikkaa yli 300 päivää työttömänä olleelle työnhakijalle.

Valtio on siirtämässä TE-palveluiden järjestämisen kunnille vuoden 2025 alusta. Reisjärvi on mukana Pohjois-Pohjanmaan eteläosan työllisyysalueessa, jota on valmisteltu Raahan, Ylivieskan ja Kalajoen kaupunkien johdolla. Koko työllisyysalueen vastuukaupunkina tulee toimimaan Raaha ja lisäksi alue on jaettu palvelualueisiin, joiden keskuskaupungit ovat Raaha, Kalajoki ja Ylivieska. Neuvottelut neljännen palvelualueen keskuskaupungista ovat kesken vielä loppuvuodesta 2023. Työllisyysalueeseen kuuluvat Reisjärven lisäksi Nivala, Haapajärvi, Kärämäki, Pyhäjärvi, Ylivieska, Oulainen, Sievi, Haapavesi, Siikalatva, Pyhäntä, Kalajoki, Merijärvi, Alavieska, Raaha, Pyhäjoki ja Siikajoki.

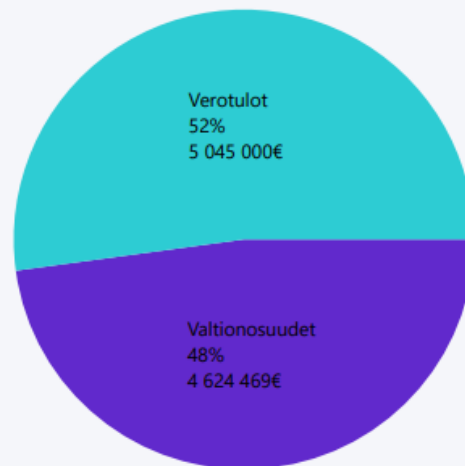
1.7.8. Verot ja valtionosuudet

TA - Rahoitusosa

Reisjärven kunta

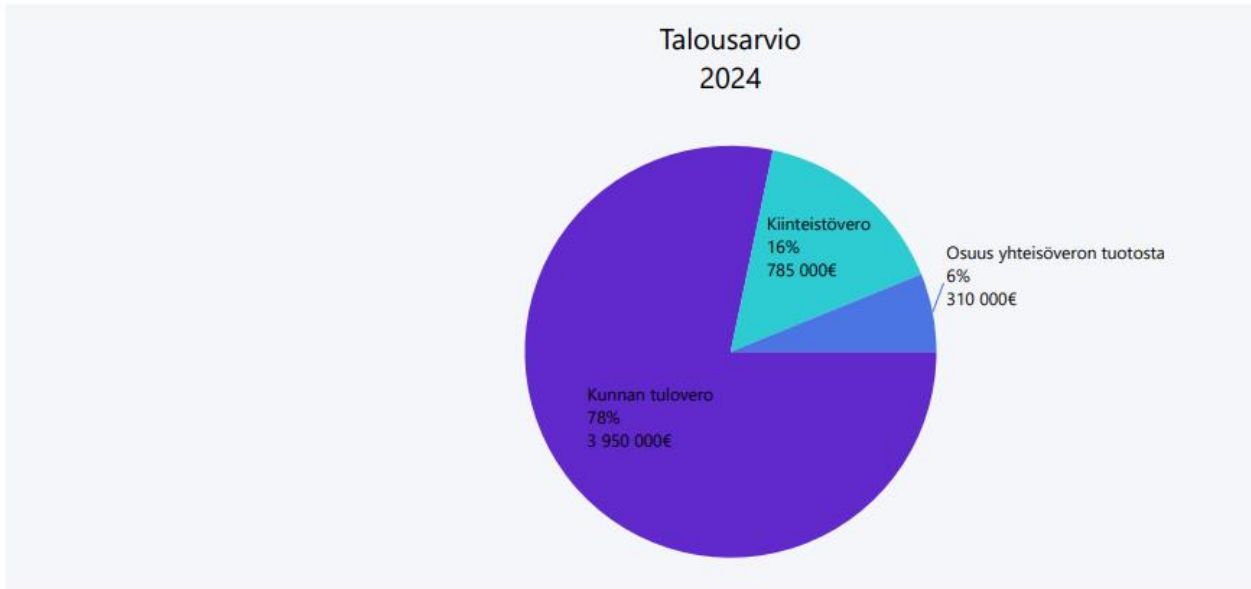
	TP 2022	TA 2023	TA 2024	Muutos-%	Muutos-€
Kunnan tulovero	7 763 401	3 586 000	3 950 000	10 %	364 000
Kiinteistövero	801 113	673 000	785 000	17 %	112 000
Osuus yhteisöveron tuotosta	707 705	380 000	310 000	-18 %	-70 000
Verotulot yhteensä	9 272 219	4 639 000	5 045 000	9 %	406 000
Kunnan peruspalv.valt.osuus	7 754 169	2 431 800	2 319 341	-5 %	-112 459
Verotul.perust.valt.os.tasaus	0	1 792 160	1 703 087	-5 %	-89 073
Sosiaali- ja terveydenhuollon	3 142 967	0	0	0 %	0
Opet.-ja kult.toim.muut valt.o	13 579	-107 088	-38 919	-64 %	68 169
Verotulomenetysten kompensaa	1 894 082	568 956	640 960	13 %	72 004
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	10 897 136	4 223 960	4 022 428	-5 %	-201 532
Muut valtionosuudet	1 907 661	461 868	602 041	30 %	140 173
Valtionosuudet yhteensä	12 804 797	4 685 828	4 624 469	-1 %	-61 359
RAHOITUSOSUUDET YHTEENSÄ	34 881 813	14 010 656	14 293 938	2 %	283 282

Talousarvio
2024

2024 Talousarvio	
Verotulot	5 045 000
Valtionosuudet	4 624 469
Yhteensä	9 669 469

Verotulot

Verotulot muodostuvat kunnan tuloverosta, osuudesta yhteisöveron tuottoon ja kiinteistöverosta.

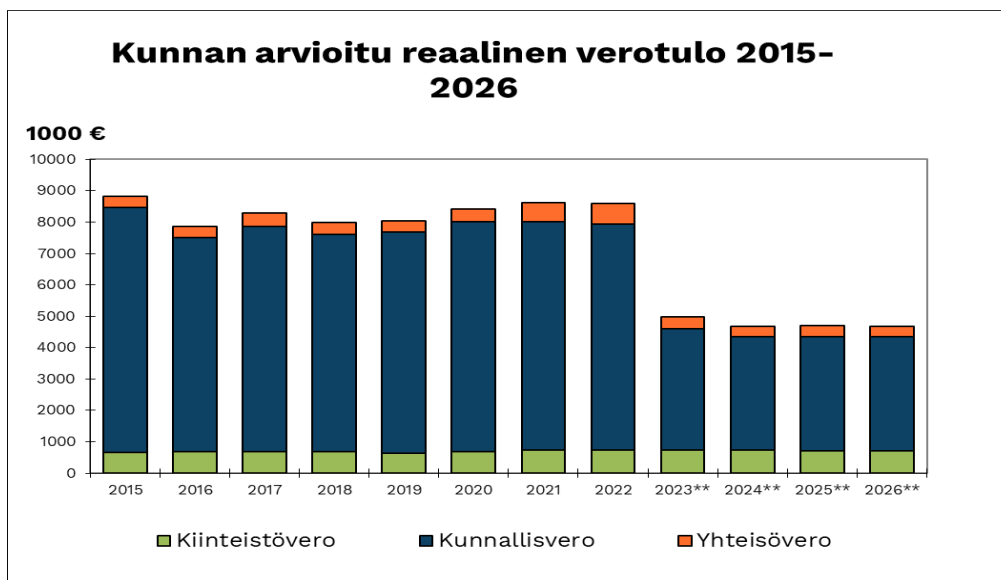
	2024 Talousarvio	
5000 Kunnan tulovero	3 950 000	78,3 %
5100 Kiinteistövero	785 000	15,6 %
5200 Osuus yhteisöveron tuotosta	310 000	6,1 %
Verotulot	5 045 000	100,0 %

Valtuusto päätti (13.11.2023 § 98) vuoden 2024 kunnan tuloveroprosentiksi 9,90 %.

Kunnan kiinteistöveroprosentit on päätetty samassa kokouksessa (§ 99) seuraavasti:

- Mikäli kiinteistöverolain mukaan maapohjan ja rakennusten osalta sovelletaan 1.1.2024 alkaen erillistä kiinteistöveroprosenttia:
- rakennusten yleinen kiinteistöveroprosentti 1,10 %
- maapohjan yleinen kiinteistöveroprosentti 1,30 % (ehdollinen, jos laki tulee voimaan)
- vakituiseen asumiseen käytettävä rakennus 0,70 %
- muu kuin vakituinen asuinrakennus 1,50 %
- voimalaitosrakennus 3,10 %
- yleishyödylliset yhteisöt 0,50 %
- rakentamaton rakennuspaikka 5,00 %.

Kuntaliiton verokehikon mukaan Reisjärven verotulot yhteensä ylittävät 5 miljoonaa euroa ennusteen laskiessa hieman vuodesta 2023.

Lähde: Kuntaliiton veroennuste 10/2023

Valtionosuudet

Valtionosuusjärjestelmän tavoitteena on kuntien vastuulla olevien palvelujen saatavuuden varmistaminen tasaisesti koko maassa kohtuullisella veroasteella. Tämä toteutetaan tasaamalla palvelujen järjestämisen kustannuseroja sekä kuntien välisiä tulopohjaeroja. Kunnan valtionosuusrahoitus muodostuu hallinnollisesti kahdesta osasta: valtiovarainministeriön hallinnoimasta kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta (1704/2009) ja opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (1705/2009) mukaisesta valtionosuusrahoituksesta, jota hallinnoi opetus- ja kulttuuriministeriö. Valtionosuuksista erillisenä eränä on valtion tekemien veroperustemuutosten johdosta maksettava veromenetysten kompensatio.

Peruspalvelujen valtionosuuden perusteena ovat esi- ja perusopetuksen ja yleisten kirjastojen laskennalliset kustannukset sekä asukaskohtaisen taiteen perusopetuksen ja kuntien yleisen kulttuuritoimen laskennalliset perusteet. Uudessa järjestelmässä peruspalvelujen laskennallisia kustannuksia koskee yksi yhteinen ikäryhmitys. Järjestelmään sovelletaan ikäryhmituksen lisäksi seuraavia kriteereitä: sairastavuus, työttömyysaste, kaksikielisyys, vieraskielisyys, asukastiheys, saaristoisuus ja koulutustausta.

Laskennallisen osan valtionosuus saadaan vähentämällä kuntakohtaisesta laskennallisten kustannusten yhteismäärästä kunnan omarahoitusosuus, joka on kaikille kunnille asukasta kohti yhtä suuri. Tämän lisäksi kunnalle myönnetään valtionosuutta kolmen lisäosan perusteella. Lisäosissa ei ole omarahoitusosuutta. Lisäosia ovat syrjäisyys, työpaikkaomavaraisuus ja saamelaisuus.

Lisäksi osana valtionosuusjärjestelmää on verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus. Tasausraja on nostettu sataan prosenttiin. Tasausrajan alapuolella oleville kunnille tasauslisänä lisätään valtionosuuteen tasausrajan ja kunnan laskennallisen verotulon erotuksesta 80 % (kunnan omavastuu 20 %). Valtionosuudet maksetaan kunnille kuukausittain ilman korvamerkintää yhtenä eränä.

Vuoden 2023 alusta alkaen sosiaali- ja terveys- sekä pelastustoimi siirtyivät kunnilta hyvinvointialueiden järjestettäväksi. Uudistuksen rahoittamiseksi kunnilta siirretään yhtä paljon tuloja kuin siirtyvät palvelut maksoivat ennen uudistusta. Kuntien valtionosuuksista leikattiin uudistuksen rahoittamiseksi kaksi kolmasosaa, mutta yksittäisen kunnan leikkausosuus vaihtelee.

Valtionosuusjärjestelmään lisättiin toistaiseksi pysyvänä sote-kustannusten ja -tulojen siirrosta johtuvan muutosrajoin ja kunnan talouden tasapainotilan muutoksia rajoittava järjestelmämuutoksen tasaus.

Kuntaliiton aineistojen perusteella Reisjärven vuonna 2024 saamat valtionosuudet, verotulomenetysten korvaus ja lykkäyskompensatio olisivat yhteensä 4 624 496 euroa. Tässä laskua vuoden 2023 ennusteeseen on noin 61 000 euroa.

1.8. Talousarvion sitovuus

Talousarvion 2024 laadintaohjeen mukaisesti talousarvion sitovia eriä ovat valtuuston hyväksymät toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ja niiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot. Määräraha on valtuuston lautakunnille antama euromäärältään ja käyttötarkoitukseltaan rajattu valtuutus varojen käyttämiseen. Vastuualueiden käyttötalouden talousarvion sitovuustaso valtuuston nähden on toimintakate eli toimintatulojen ja toimintamenojen erotus.

Investointiosa sitoo vastuualueita hankeryhmitasolla hallintosäännön ja talousarvion täytäntöönpano-ohjeen mukaisesti nettomenon suhteen. Investointiosan perustelut ovat sitovia. Rahoitusosan ja lainanoton osalta sitova taso on netto.

1.9. Taloussuunnitelman tavoiteasetanta

Kunkin toimialan ja talousarvioyksikön kohdalla esitetään sen tehtävä ja toiminnan kuvaus eli, mitä varten yksikkö on olemassa ja mikä sen palveluajatus on. Toiminnan painopistealueet tulee johtaa kuntastrategiasta. Toiminnallisten tavoitteiden tulee olla linjassa strategisten tavoitteiden kanssa ja tukea päämäärien saavuttamista. Talousarvion ja taloussuunnitelman laadinta nojautuu syksyllä 2021 päivitettyyn kuntastrategiaan.

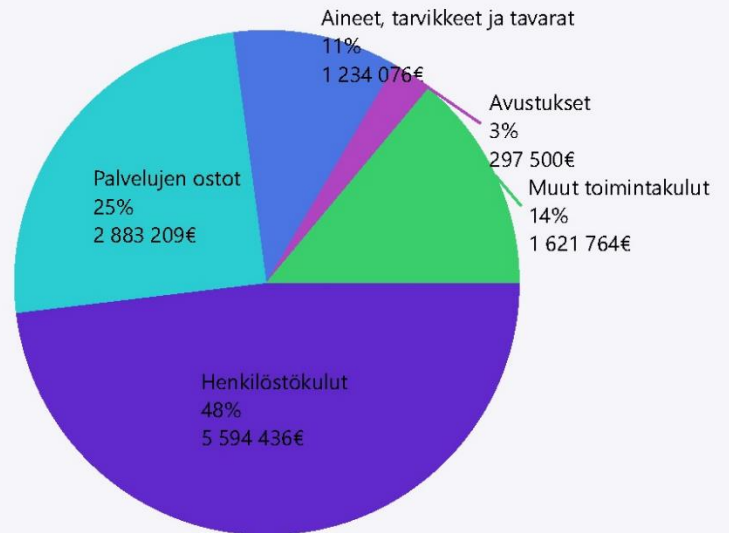
Reisjärven kunnan talousarvion tavoiteasetannassa määritellään kuntastrategiaan mukaiset toiminnan painopisteet, toimenpiteet ja niitä kuvaavat mittarit. Järjestelmällinen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden mittaaminen toteutetaan talousarviovuoden aikana ja raportoidaan tilinpäätöksessä.

Toiminnallisten tavoitteiden saavuttamiseksi määritellään toimenpiteet ja niiden toteuttamiseen liittyvät riskitekijät sekä kuinka riskejä hallitaan. Lisäksi määritellään euromääräiset taloudelliset tavoitteet.

2. KUNNAN TULOSLASKELMA

	TP 2022	TA 2023	TA 2024	Muutos-%	SU 2025	SU 2026
Myyntituotot	4901465	615754	897750	46 %	902739	914356
Maksutuotot	725817	81000	75200	-7 %	76704	78238
Tuet ja avustukset	534828	226211	196000	-13 %	199920	203918
Muut toimintatuotot	2670993	2650482	2636150	-1 %	2688873	2742650
Valmisteverastojen muutos	0	0	0	-100 %	0	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	-100 %	0	0
TOIMINTATUOTOT	8833103	3573447	3805100	6 %	3868236	3939162
Henkilöstökulut	-9216208	-5694780	-5613491	-1 %	-5693017	-5799020
Palvelujen ostot	-15820436	-3062632	-2883209	-6 %	-2916903	-2967901
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1637261	-1174143	-1234076	5 %	-1256000	-1280916
Avustukset	-321905	-287400	-297500	4 %	-303450	-309519
Muut toimintakulut	-1597636	-1579759	-1621764	3 %	-1654199	-1687283
TOIMINTAKULUT	-28593446	-11798714	-11650040	-1 %	-11823569	-12044639
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-19760343	-8225267	-7844940	-5 %	-7955333	-8105476
Verotulot	9272219	4639000	5030000	8 %	5145900	5248818
Valtionosuudet	12804797	4685828	4624469	-1 %	4364082	4811298
Rahoitustuotot ja -kulut	-695286	15750	-578950	-3 776 %	-320229	-326634
VUOSIKATE	1621387	1115311	1230579	10 %	1234420	1628006
Poistot ja arvonalentumiset	-1073148	-989870	-1097010	11 %	-1016950	-1037289
Satunnaiset tuotot ja kulut	0	0	0	-100 %	0	0
TILIKAUDEN TULOS	548239	125441	133569	6 %	217470	590717
Varausten ja rahastojen muutos	0	-19038176	0	-100 %	0	0
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	548239	-18912735	133569	-101 %	217470	590717

Talousarvio 2024

	2024		2023		Ero	
	Määrä	%	Määrä	%	Määrä	%
Henkilöstökulut	-5 594 436	48,1 %	-5 694 780	48,3 %	100 344	59,8 %
Palvelujen ostot	-2 883 209	24,8 %	-3 062 632	26,0 %	179 423	107,0 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 234 076	10,6 %	-1 174 143	10,0 %	-59 933	-35,7 %
Avustukset	-297 500	2,6 %	-287 400	2,4 %	-10 100	-6,0 %
Muut toimintakulut	-1 621 764	13,9 %	-1 579 759	13,4 %	-42 005	-25,0 %
TOIMINTAKULUT	-11 630 985	100,0 %	-11 798 714	100,0 %	167 729	100,0 %

3. KUNNAN RAHOITUSLASKELMA

1000 euroa	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TA2023	TA 2024
Toiminnan rahavirta	2 380	1 725	1 564	1 100	1250
Vuosikate	2 420	2 072	1 621	1 115	1250
Tulorahoituksen korjaukset	-40	-313	-57	-15	
Investointien rahavirta	-2 235	-381	-964	-1440	-540
Investointimenot	-2 591	-967	-1222	-1 510	-596
Rahoitusosuudet investointimenoihin	285	92	80	55	56
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	46	493	178	15	
Toiminnan ja investointien rahavirta	145	1 343	600	-339	710
SVOP-rahastosijoitusten lisäykset					
Antolainauksen muutokset	27	27	-975	150	22
Antolainasaamisten lisäys			-1032		
Antolainasaamisten vähennys	27	27	57	150	22
Lainakannan muutokset	-443	3915	-3514	-1 300	-800
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	6 170			2 000	2500
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 567	-563	-3514	-3 300	-3300
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-3 046	6 000	0	0	0
Oman pääoman muutokset					
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Vaikutus maksuvalmiuteen	-270	2 232	-3889	-1 489	-68

Talousarviovuonna 2024 pitkäaikaisia lainoja lyhennetään lainojen lyhennysohjelmien mukaisesti niin nykyisten kuin tulevien lainojen osalta.

Talousarviovuoden 2024 rahoitustarvetta on ennakoitu tarvittaessa katettavaksi pitkäaikaisella lainalla, mutta myös lyhytaikaisella kuntatodistuslainalla.

Toiminnan rahavirta osoittaa, missä määrin kunta on pystynyt tilikauden aikana toiminnan avulla saamaan rahavaroja toimintaedellytysten säilyttämiseen, uusien investointien tekemiseen ja lainojen takaisinmaksuun.

Investointien rahavirrat osoittavat sen rahavarojen käytön, joiden avulla kunta järjestää palvelutuotannon edellytykset ja kerryttää tulevia rahavirtoja pitkällä aikavälillä

Toiminnan ja investointien rahavirran positiivinen (ylijäämäinen) välitulos osoittaa, kuinka paljon varoja jää käytettäväksi nettoantolainaukseen, lainojen lyhennykseen ja rahavarojen lisäykseen.

Negatiivinen (alijäämäinen) välitulos taas osoittaa, kuinka paljon menoja joudutaan kattamaan olemassa olevia rahavaroja vähentämällä tai lainoja lisäämällä.

Rahoituksen rahavirrat osoittavat antolainasaamisten ja vieraan pääoman muutokset tilikauden aikana.

Vaikutus maksuvalmiuteen kuvaa kunnan maksuvalmiuden kehittymistä. Positiivinen arvo tarkoittaa kunnan maksuvalmiuden vahvistumista ja negatiivinen sen heikkenemistä. Vaikutus maksuvalmiuteen ei saa olla arvoltaan negatiivinen enempää kuin kunnan rahavarojen arvioidaan olevan talousarviovuoden alussa eli talousarvion laadintavuoden tilinpäätöksessä.

4. KÄYTTÖTALOUS JA TOIMINTA

4.1. Keskusvaalilautakunta

Tehtävä

Valtuuston asettama kunnan keskusvaalilautakunta hoitaa vaalilaissa sille säädetty tehtävät.

Toiminnan kuvaus

Keskusvaalilautakunnan toimintaan kuuluvat vaalien valmistelutoimenpiteet, ennakkoäänestyksen järjestäminen ja ennakkoäänestysasiakirjojen tarkastaminen sekä varsinaisen äänestyksen järjestäminen. Kunnallisvaaleissa lisäksi ehdokashakemusten vastaanotto ja tarkastaminen, ehdokaslistojen yhdistelmän laatiminen, ennakkoäänien laskenta ja kaikkien äänten tarkastuslaskenta, tiedottaminen ja vaalien tuloksen vahvistaminen ja julkaiseminen.

Toiminnalliset tavoitteet

Presidentin- ja europarlamenttivaalit vuonna 2024. Alue- ja kuntavaalit vuonna 2025.

Taloudelliset tavoitteet

	TP 2022	TA 2023	TA 2024	Muutos-%	TS 2025	TS 2026
C600 Keskusvaalilautakunta						
Myyntituotot	5 581	5 580	18 900	239 %	6 312	0
TOIMINTATUOTOT	5 581	5 580	18 900	239 %	6 312	0
Henkilöstökulut	-8 142	-4 731	-15 717	232 %	-7 359	0
Palvelujen ostot	-1 418	-1 290	-3 500	171 %	-2 500	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-447	0	-400	0 %	-200	0
TOIMINTAKULUT	-10 007	-6 021	-19 617	226 %	-10 059	0
TOIMINTAKATE	-4 426	-441	-717	63 %	-3 747	0

4.2. Tarkastuslautakunta

Tehtävä

Kuntalain 121 § mukaiset tehtävät.

Toiminnan kuvaus

Hallinnon ja talouden tarkastuksen ja arvioinnin järjestäminen kuntalain 121 § mukaisesti.

Taloudelliset tavoitteet

	TP 2022	TA 2023	TA 2024	Muutos-%	TS 2025	TS 2026
C601 Tarkastuslautakunta						
Henkilöstökulut	-2 670	-2 600	-2 000	-23 %	-2 040	-2 081
Palvelujen ostot	-16 408	-13 758	-15 300	11 %	-15 606	-15 918
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-51	-100	-100	0 %	-102	-104
TOIMINTAKULUT	-19 129	-16 458	-17 400	6 %	-17 748	-18 103
TOIMINTAKATE	-19 129	-16 458	-17 400	6 %	-17 748	-18 103

4.3. Kunnanhallitus

Toimielimet: Valtuusto, kunnanhallitus ja toimikunnat

Kunnanhallituksen alaisuuteen kuuluvat hallintotoimi sekä tekninen toimi.

Hallintotoimen vastuuviranhaltija: Talous- ja henkilöstöjohtaja

Hallintotoimeen kuuluvat keskushallinto, henkilöstöhallinto, muu yleishallinto, elinkeinotoimi ja maaseututoimi.

Teknisen toimen vastuuviranhaltija: Tekninen johtaja

Tekniseen toimeen kuuluvat teknisen toimialan hallinto, kiinteistötoimi, yhdyskuntatekniikka, ruokapalvelut, maa- ja metsätilat sekä ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelut.

Toiminnan kuvaus

Kuntalain mukaisesti kunnanhallitus vastaa kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta, valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Kunnanhallitus valvoo kunnan etua ja edustaa kuntaa sekä vastaa kunnan henkilöstöpolitiikasta, kunnan toiminnan yhteensovittamisesta ja omistajaohjauksesta. Lisäksi kunnanhallitus tekee kunnan puolesta sopimukset ja muut oikeustoimet sekä huolehtii kunnan sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä. Kunnanhallitus ja kunnanjohtaja johtavat kunnan konsernia ja omistajanohjausta. Asiat kunnanhallitukselle esittelee kunnanjohtaja.

Toiminnalliset tavoitteet

Strategian mukainen tavoite	Toimenpiteet tavoitteen saavuttamiseksi	Mittarit
Kuntastrategian mukainen toiminta	Talousarvion toiminnalliset tavoitteet asetetaan strategisia tavoitteita tukeviksi	Tavoitteiden toteutumisen seuranta osavuosisiraporteilla ja tilipäätöksessä
Strategiaa ja toimintaa tukevien ohjeistusten ajantasaisuus	Vakiinnutetaan kunnan toiminnan kannalta tarpeellisten ja strategiaa tukevien ohjeiden, sääntöjen ja kehittämisohjelmien päivitysprosesseja	Viestintäohjeistus Henkilöstöhallinnon ohjeiden päivitykset Valmiusohjeistuksen päivitys
Konserniyhtiöiden omistajaohjaus	Kuntastrategian tavoitteet ja konserniohje ohjaavat kuntakonsernin yhtiöiden toimintaa	Konserniyhtiöiden omistajaohjaus, päätökset ja toiminta
Talouden tasapainon saavuttaminen ja ylläpitäminen	Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytyjen toimenpiteiden toteuttaminen Talouden seuranta ja riskitekijöiden tunnistaminen Strategiassa määritellyt tavoitteet	Tilikauden tulos ja kriisikuntakriteerien tunnusluvut Kuukausiseuranta, osavuosisiraportit, tilinpäätös ja tulosennuste Konsernivelka ja vuosikate
Terveiden ja hyvinvoinnin edistäminen	Hyvinvointia ja terveyttä edistävä toiminta osaksi toimialojen arkea Aktiivinen toiminta hyte-työryhmän koordinoimana	Hyvinvointikertomus ja –suunnitelma Tapahtumat ja tilaisuudet Yhteistyö Pohteen ja järjestöjen kanssa

Riskit ja niiden hallinta

Keskeisimmät riskit tavoitteiden toteutumiselle

- Strategisten tavoitteiden unohtuminen
- Talouden tasapainottamisen toimenpideohjelman toteutuksen epäonnistuminen ajallisesti ja sisällöllisesti; tavoitteiden mukaisten tulosten aikaansaaminen
- Ulkopuolinen vaikutus talouteen esim. inflaation vahvistuminen, hintojen nousu
- Muutos- ja henkilöstöjohtamisen epäonnistuminen; ammatillinen ja ajallinen riittämättömyys
- Hyvinvointialueelle siirtymisen talousvaikutukset ja niiden tuoma epävarmuus
- Hyte-työn merkityksen jääminen liian vähäiseksi

Riskeihin varautuminen ja hallinta

- Strategian merkityksen ja sisällön toistuva läpikäynti ja konkretisointi osana jokapäiväistä toimintaa kaikissa työyksiköissä ja luottamuselimissä – vastuu johtoryhmällä ja esihenkilöillä
- Talouden tasapainotustyön jatkaminen osana jokapäiväistä arkea
- Vaikeidenkin ratkaisujen hyväksyminen ja toteuttaminen
- Henkilöstön, esihenkilöiden, luottamushenkilöiden ja kuntalaisten valmentaminen ja sitouttaminen tavoitteisiin ennakkotiedottamisella, yhteisillä tilaisuuksilla jayhteistyöllä
- Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tuominen osaksi arkea, yhteistyö hyvinvointialueen kanssa.

Hallinto – Keskushallinto

Tehtävä

Keskushallinto sisältää kustannuspaikat: valtuusto, kunnanhallitus, keskushallinto, henkilöstöhallinto ja muu yleishallinto

Mahdollistaa ja turvaa demokraattisen päätöksenteon toteutumisen. Tuottaa kunnan johtamista ja päätöksentekoa tukevia palveluja ja aineistoa sekä hoitaa kunnan vuokra-asuntoasioita.

Toiminnan kuvaus

Valtuuston, kunnanhallituksen ja kunnanhallituksen alaisten toimielinten ja toimikuntien kokousasioiden valmistelu ja päätösten täytäntöönpanon hoitaminen. Kunnan vuokra-asuntojen vuokraus ja vuokrasaatavien perintä, talouden suunnittelu ja seuranta sekä tiedonhallinnasta vastaaminen.

Toiminnalliset tavoitteet

Strategian mukainen tavoite	Toimenpiteet tavoitteen saavuttamiseksi	Mittarit
Hyvän hallintotavan mukainen asioiden valmistelu ja päätöksenteko	Viranhaltijoille asiakirjahallinnan lisäkoulutusta	Asiakirjan muodosta johtuvien oikaisuvaatimusten määrä
Sähköisen arkiston käyttöönotto	Sähköisen arkistoinnin ohjelman käyttöönotto ja käytön opettelu	TOS:n mukainen sähköinen arkistointi kuntaan tuleville sähköisille asiakirjoille osa arkea

Strategian mukainen tavoite	Toimenpiteet tavoitteen saavuttamiseksi	Mittarit
Paperisten arkistojen seulonta ja järjestäminen	Arkiston muodostussuunnitelman päivittäminen, mikäli tarpeen Pitkäjänteinen arkiston tarkistaminen ja seulonta Tärkeimpien asiakirjojen digitointi Pysyvästi säilytettävät asiakirjat sekä paperisena että digitaalisena	AMS osana TOS:a päivitetään Seulottu ja järjestetty arkisto sekä hävitettävät asiakirjat on hävitetty. Arkisto on tarpeellisin osin digitoitu. Pysyvästi säilytettävät asiakirjat asianmukaisesti säilytettynä vähintään paperisena.
Suomi.fi-palveluiden käyttö	Otetaan käyttöön Suomi.fi-palvelut mahdollisimman laajamittaisesti	Suomi.fi-palveluiden käyttö
Vuokrauksen sujuvuus ja vuokralaisten yhdenmukainen kohtelu Asuntovuokraustoiminnan yhtiöittäminen	Uusitut vuokrausperiaatteita ja yhdenmukaistettuja järjestyssääntöjä noudatetaan asukasvalinnassa ja vuokra-asuntojen arjessa (järjestyssäännöt) Vuokra-asuntotoiminnan yhtiöittäminen	Uudet vuokrausperiaatteet ja järjestyssäännöt käytössä kaikissa vuokra-asunnoissa Asuntovuokraustoiminnan siirtyminen omaan yhtiöön

Riskit ja niiden hallinta

Keskeisimmät riskit tavoitteiden toteutumiselle

- Organisaation ohuus, pienet resurssit laajoihin lakisäätöihin tehtäviin nähden
- Yllättävät henkilöstön poissaolot ja sijaistamisen epäonnistuminen
- Sähköisen arkiston käyttöönoton epäonnistuminen
- Uuden toimintatavan omaksuminen arkistoinnissa
- Sähköisten toimintojen tietoturvariskien lisääntyminen

Riskeihin varautuminen ja hallinta

- Osaamisen kehittäminen ja it-valmiuksien vahvistaminen
- Henkilöstön hyvinvointiin ja työyhteisötaitoihin satsaaminen
- Tiedonkulun parantaminen hallintotoimen sisällä ja hallintotoimen ja muun organisaation välillä
- Sähköisen arkistoinnin ohjelman käyttöönotto ja kouluttautuminen
- Uusien toimintojen aktiivinen tiedottaminen ja opastaminen, myös kuntalaisille
- Tietosuoja ja -turvakoulutusta henkilöstölle
- Aktiivinen yhteistyö asunnonvuokraustoiminnan yhtiöittämiseksi

Hallinto – Henkilöstöhallinto

Henkilöstöhallinto sisältää kustannuspaikat: työterveyshuolto ja muu henkilöstöhallinto

Tehtävä

Virka- ja työsuhteasioiden hoito ja työterveyshuollon järjestäminen

Hallinto – Muu yleishallinto

Tehtävä

Muu yleishallinto sisältää kustannuspaikat: joukkoliikenne, verotus, toimikunnat ja työllistäminen.

Muu yleishallinto sisältää myös hyvinvointialueen kanssa tehtävän yhteistyön sekä hyte- ja työllisyystyön.

Toiminnan kuvaus

Joukkoliikenne käsittää koululais- ja asiointikuljetukset.

Verotus tarkoittaa tässä yhteydessä kunnan osuutta verotuskustannuksiin eli valtiohallinnon kunnalta perimää korvausta kunnallisten verojen perimisestä.

Toimikunnat Kunnanhallituksen perustamia toimikuntia ja työryhmiä ovat vanhus- ja vammaisneuvosto, hyvinvoinnin ja terveydenedistämisen työryhmä (Hyte) sekä maankäyttö- ja toimitilatöryhmä.

Työllistäminen käsittää kunnan työllistämisveloitteen hoitamisen sekä koululaisten ja opiskelijoiden kesätyöllistämisen. Työllisyyspalvelut ovat osa kuntalaisten palveluja ja osaltaan edistävät TE-palvelujen siirtymistä kunnalle. Niiden avulla tavoitteena on mahdollistaa asiakkaiden työllistyminen ja sitä kautta kunnan Kelalle maksamia työmarkkinatuen kuntaosuuksia.

Kunnanhallitus päättää vuosittain koululaisten ja opiskelijoiden kesätyöllistämisen tuen perusteista ja määrästä. Kesätyöllistämisen menokohdalta maksetaan työllistämistuki tuen ehdot täyttävien koululaisten ja opiskelijoiden työllistäjälle sekä itsensä työllistäville nuorille.

Hyte-työ Vuoden 2023 alusta lukien kunnassa on toiminut hallinnon toimialalla hyvinvoinnin ja työllisyyden edistämisen koordinaattori, jonka tehtäväkuvaan kuuluvat hyte-työ, työllisyystyö ja järjestöyhteistyö. Vuoden 2023 alusta lukien kunnassa on toiminut hallinnon toimialalla hyvinvoinnin ja työllisyyden edistämisen koordinaattori, jonka tehtäväkuvaan kuuluvat hyte-työ, työllisyystyö ja järjestöyhteistyö. Hyte-työ eli hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen kunnassa on yksi tärkeimmistä yhdyspinnoista hyvinvointialueen kanssa. Tavoitteena on saumaton yhteistyö kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi.

Hallinto – Elinkeinotoimi

Elinkeinotoimi sisältää tehtävät: elinkeinopalvelut, seutukuntatyön ja niiden hankkeet

Tehtävä

Kuntastrategian toteuttaminen. Strategisena päämääränä on elinvoiman edistäminen ja ylpeys yrittäjyydestä kunnassa.

Toiminnan kuvaus

Kunta huolehtii elinkeino- ja yrityspalvelujen tarjoamisesta voimassa olevan sopimuksensa mukaisesti yhteistyössä Nivala-Haapajärven Seutu NIHAK ry:n kanssa. Yritysten toimintaedellytyksiä kunta tukee myös konserniyhtiöidensä kautta.

Elinvoimaisuuden edistäminen käsittää kaikki ne toimenpiteet, jotka vaikuttavat kuntalaisten, yritysten ja yhteisöjen toimintaan, jotta Reisjärvellä on turvallista asua, yrittää ja tehdä työtä. Paikkakunnan elinvoimaisuuden edistäminen on yhteistoimintaa. Reisjärven kunta pitää huolta yrittämisen edellytyksistä ja samalla koko kunnasta. Kunnan toimintaympäristön yrittäjämönenteisyys ja päätösten yritysvaikutukset tulee ottaa huomioon kaikessa toiminnassa.

Toiminnalliset tavoitteet

Strategian mukainen tavoite	Toimenpiteet tavoitteen saavuttamiseksi	Mittarit
Elinvoiman edistäminen Asumisen edellytysten turvaaminen Tunnettuuden ja kuntanäkyvyyden lisääminen	Asukasluvun vähenemisen pysäyttäminen Kunnan vuokra-asuntokannan ja vuokraustoiminnan keskittäminen Kaavoituksen tarkastelu Kuntamarkkinointi Aktiivinen näkyvyyden lisääminen ja myönteisten olosuhdetekijöiden korostaminen kaikessa toiminnassa Messu- ja tapahtumaosallistuminen	Asukasluku Vuokrausaste, myytyjen asuntojen ja tonttien määrä Kaavamutokset Kanavien kävijämäärät Tapahtumat
Yrittäjyyden edistäminen Yritystoiminnan edellytysten turvaaminen	Kunnan ja yrittäjien yhteistyö Kaavoituksen tarkastelu Elinvoimalupaus Yritysvaikutusten arviointi Yrittäjämönteinen toimintaympäristö	Yhteistapahtumat väh. 4 tapahtumaa/vuosi Kaavamutokset Sopimuksen mukainen lupauksen tarkastelu Asiakirjan käyttöaste Kuntabarometrin tulokset
Yritystoiminnan ja sen jatkuvuuden turvaaminen	Kuntamarkkinoinnin ja yritysten rekrytoinnin yhteistyö Yrityskauppojen ja sukupolvenvaihdosten neuvontapalvelut	Toteutuneet yhteistyömuodot Yritysten määrän muutos, nettomuutos positiivinen
Matkailu Matkailun kehittäminen	Erä- ja luontomatkailu vetovoimatekijäksi Peuranpolun ja Petäjämäen luonto- ja maastoliikuntakeskuksen monipuolisuus ja tunnettavuuden lisääminen	Peuran polku -hankkeen tulokset Opasteet ja niiden kunto

Riskit ja niiden hallinta

Keskeisimmät riskit tavoitteiden toteutumiselle

- Kaavoitus ja vuokra-asuntokanta eivät vastaa tarvetta
- Tapahtumien heikko vetovoimaisuus, alhainen osallistujamäärä, kontaktien vähyyt
- Yritysten siirtyminen toiselle paikkakunnalle tai toiminnan loppuminen
- Kuntaa ja sen matkailukohteita ei saada houkuttelevaksi ja laajaan tietoisuuteen
- Resurssien riittävyys

Riskeihin varautuminen ja hallinta

- Kaavoitustilanteen säännöllinen tarkastelu
- Toimijoiden välinen tiivis yhteistyö, sovitut tehtävävastuut ja säännölliset tapaamiset
- Toimialojen yhteistyö suunnitelmissa ja toteutuksissa
- Peuranpolun ja muiden luontomatkailureittien kunnosta ja infomateriaalista huolehtiminen
- Paikallisten ja alueellisten toimijoiden yhteistyö
- Uusien yhteistyömahdollisuuksien kehittäminen Nihakin kanssa

Hallinto – Maaseututoimi

Maaseututoimi sisältää tehtävät: maaseutupalvelut.

Maaseutupalvelut

Reisjärvi kuuluu Haapajärven ja Pyhäjärven kaupungin kanssa samaan maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueeseen. Isäntäkuntana Pyhäjärvi on sitoutunut hoitamaan sille siirretyt maksajavirastotehtävät Euroopan unionin delegoidun maksajavirastoasetuksen (EU) N:o 907/2014 mukaisesti. Yhteistoiminta-alueen tehtävänä on suorittaa erityislainsäädännöllä (L 210/2010) kunnan tehtäväksi määrätyt maaseutuelinkeinoviranomais-tehtävät ja lisäksi resurssien rajoissa kehittää maaseutuelinkeinoja.

Koko yhteistoiminta-alueen budjetti vuodelle 2024 on 238 000,00 e ja siitä Reisjärven osuudeksi tulevana talousarviovuonna kuntien välisen sopimuksen mukaisesti esitetään 79 300 euroa. Yhteistoiminta-alueen kuluista yli 90 % aiheutuu henkilöstömenoista.

Summan lisäksi esitetään jatkettavan kunnan omaa maksullisen lomituksen määräraha, jonka toivotaan säilyvän nykyisessä 24 000 eurossa. Yhteensä maaseutupalveluiden Reisjärven osuus on 103 300,00 euroa.

Toiminnalliset tavoitteet

Strategian mukainen tavoite	Toimenpiteet tavoitteen saavuttamiseksi	Mittarit
Yrittäjyyden edistäminen. Maatalousyrittötoiminnan edellytysten turvaaminen	Maaseutupalvelut huolehtii yhteistoiminta-alueen viljelijöiden tukien maksut oikein ja ajallaan.	Maksajavirastosopimuksen vaatimukset täytetään.

Riskit ja niiden hallinta

Keskeisimmät riskit tavoitteiden toteutumiseksi

- Maatilatalouden kannattavuuskehitys
- Maatilayritysten työllistämismahdollisuudet
- Lomittajien saatavuus

Riskeihin varautuminen ja hallinta (miten riskeihin varaudutaan ja miten ne hallitaan)

- Kannattavuuskehityksen hallintaan maatalojen yhteistoiminnan lisääminen
- Maksullisen lomituksen hyväksikäyttö mahdollistaa maatalojen kykyä työllistää
- Aktiivinen lomien tarjonta ns. hiljaisena aikana ylläpitää lomittajien työllisyyttä

Lomitustoiminta on siirtynyt Toholammin kunnan järjestämisvastuulle. Lomitustoiminta tapahtuu voimassa olevien lakien ja ohjeiden mukaisesti, niin, että lomansaajat saavat lomansa ja järjestävä kunta saa toimintaan valtiolta toiminnan kustannukset.

Tuleva vuosi todennäköisesti jatkuu maataloilta taloudellisesti erittäin vaikeana. Energian hinnan noususta johtunut yleinen kustannusten nousu (erityisesti lannoitteet, polttoaineet, muovit, rehut, rahat jne.) tulee vaikuttamaan suoraan maatalouden verotettavaa tuloa alentavasti. Uuden EU-ohjelmakauden tukisummat näyttävät alenevan ja pienentävät maksettavia tukia. Tuotannon rajoittaminen ilmeisesti ei kuitenkaan enää rajoittaisi maidon tuotantoa ja siksi tuotannon lisääminen parantaisi ansaintamahdollisuutta. Erilaisia epävarmuuksia on kuitenkin yhä edelleen runsaasti, mikä mm. vaikuttaa maatalousyrittäjien investointihalukkuuteen.

Hallintotoimi

Keskushallinto, Henkilöstöhallinto, Muu yleishallinto, Elinkeinotoimi

	TP 2022	TA 2023	TA 2024	Muutos-%	TS 2025	TS 2026
Myyntituotot	40 404	18 200	10 000	-45 %	10 200	10 404
Maksutuotot						
Tuet ja avustukset	89 297	66 211	46 500	-30 %	47 430	48 379
Muut toimintatuotot	6 269	4 218	4 500	7 %	4 590	4 682
TOIMINTATUOTOT	135 970	88 629	61 000	-31 %	62 220	63 464
Henkilöstökulut	-506 780	-392 669	-370 282	-6 %	-353 878	-360 956
Palvelujen ostot	-574 200	-678 498	-636 200	-6 %	-635 884	-648 812
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-33 144	-7 970	-11 800	48 %	-9 486	-9 676
Avustukset	-114 755	-97 900	-99 000	1 %	-100 980	-103 000
Muut toimintakulut	-90 222	-73 993	-94 900	28 %	-96 798	-98 734
TOIMINTAKULUT	-1 319 101	-1 251 030	-1 212 182	-3 %	-1 197 026	-1 221 177
TOIMINTAKATE	-1 183 131	-1 162 401	-1 151 182	-1 %	-1 134 806	-1 157 712

Tekninen – Hallinto

Vastuuhenkilö: Tekninen johtaja

Tehtävä

Tuottaa teknisen toimialan hallintopalvelut, varmistaa kunnan maankäytön ajantasaisuus ja kehittyminen tulevaisuuden tarpeisiin kunnan omalla aktiivisella kaavoituksella. Ylläpitää ja kehittää kunnan tieverkostoa, valaistusta, leikkikenttiä, puistoja sekä urheilualueita sekä avustaa yksityistiekuntia. Huolehtii kunnan omistamasta kiinteistökannasta suunnitelmallisella omaisuudenhallinnalla ja ylläpitää kiinteistöille sovitut käyttöpäalvelut. Huolehtii kaikista kunnan omistuksessa olevista maa-alueista käytön ja tarpeen mukaan.

Toiminnan kuvaus

Hallintopalvelut tuotetaan Reisjärven kunnantalolla teknisen toimiston tiloissa. Hallinnon työntekijöitä ovat tekninen johtaja, teknisen toimistosihiteeri ja tarvittaessa projektihenkilö. Lisäksi hallinto avustaa muita hallintokuntia tila- ja hankesuunnittelussa sekä hankintojen toteuttamisessa. Hallinto vastaa kunnan talonrakennuksen sekä julkisen käyttöomaisuuden investointien suunnittelusta ja käytännön toteutuksesta. Ympäristöterveydenhuollon palvelut, ml. rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu, ostetaan keskitetysti Haapajärven kaupungilta.

Toiminnalliset tavoitteet 2024

Toiminnan painopistealueet	Toimenpiteet	Mittarit
Toimielimien asioiden valmistelu	Huolellinen ja hyvän hallintotavan mukainen valmistelu	Asioiden käsittely niille annatussa määräajassa
Hankinnat ja kilpailuttaminen	Kilpailutukset hankintalain mukaisesti. Hankintarajat alittavat kilpailutukset pyritään toteuttamaan siten, että paikallisilla yrityksillä on mahdollisuus osallistua tarjouskilpailuun	Kilpailutuksiin ei synny muutoksenhakuperustetta
Sopimusten käsittely	Ylläpidetään ja tarkastetaan sopimusten voimassaolot ja tarvittaessa päivitetään sopimukset. Huomioidaan tilaajavastuulain mukaiset velvoitteet	Sopimukset on tehty kaikkien palveluntuottajien kanssa.

Riskit ja niiden hallinta

Keskeisimmät riskit tavoitteiden toteutumiseksi

- Henkilöstöresurssien riittävyys
- Ennalta arvaamattomat poissaolot
- Työmäärän äkillinen lisääntyminen

Riskeihin varautuminen ja hallinta

- Riittävät henkilöstöresurssit
- Sijaisjärjestelmä käytössä
- Henkilöstön välinen tiedonjako riittävällä tasolla

Taloudelliset tavoitteet

Hallintopalvelut pyritään tuottamaan mahdollisimman kustannustehokkaasti. Toiminnan sujuvuus pyritään järjestämään toimivalla sijaisjärjestelmällä. Varataan riittävät resurssit talouden seurantaan ja poikkeamiin reagoidaan viipymättä.

Tekninen – Kiinteistötoimi

Vastuuhenkilö: Tekninen johtaja

Tehtävä

Kiinteistötoimi vastaa, että kunnan kiinteistöt ovat rakennusteknisesti tarkoituksen mukaisessa kunnossa sekä toiminnan kannalta käyttäjien vaatimuksia vastaavat. Tehtäviin kuuluu ulkoalueiden kunnossapito, teknisten järjestelmien huolto- ja korjaukset, jätehuolto sekä rakennustekniset työt ja vuosikorjaukset.

Toiminnan kuvaus

Kiinteistötoimi vuokraa asuinhuoneistoja ja liikehuoneistoja sekä määrittää sisäiset vuokrat kunnan muille hallinnonaloille toteutuvien kustannusten, pääomakulujen sekä suunnitelmanmukaisten poistojen perusteella. Vuoden 2024 aikana jatketaan kiinteistöjen huoltosuunnitelmien laadintaa ja uuden huolto-ohjelmiston käyttöä. Tehdään tarpeen mukaan kuntotutkimuksia kohteisiin tulevien korjaustarpeiden määrittämistä varten.

Toiminnalliset tavoitteet 2024

Toiminnan painopistealueet	Toimenpiteet	Mittarit
Kiinteistöjen asianmukainen huoltaminen	Henkilökunnan koulutus	Koulutuspäivät
Asuntojen korkea vuokrausaste	Pidetään huoneistot siistissä ja viihtyisässä kunnossa	Vuokrausaste, asukasvaihdot
Kiinteistöjen energiataloudellisuuden hallinta	Pyritään parantamaan kiinteistöjen energiatehokkuutta automaation avulla ja ohjeistetaan asukkaita säästeliääseen energiankäyttöön	Energiankulutus

Riskit ja niiden hallinta

Keskeisimmät riskit tavoitteiden toteutumiseksi

- Henkilöstöressurssien riittävyys
- Kiinteistöjen vaurioituminen teknisten tai rakenteellisten ongelmien vuoksi
- Tiedonkulun katkeaminen henkilöstön välillä tai esimiehen ja henkilöstön välillä

Riskeihin varautuminen ja hallinta

- Palveluiden osto tarvittaessa
- Ennakoiva ja säännöllinen kiinteistöjen huolto
- Kiinteistöhuoltojärjestelmän hankinta ja käyttöönotto

Taloudelliset tavoitteet

Pieniä kiinteistöjen korjaustoimenpiteitä tehdään kiinteistötoimen määrärahojen puitteissa, joilla pyritään hillitsemään korjausvelan kasvua. Saatavilla vuokratuloilla pyritään kattamaan kiinteistöjen poistot sekä rahoituskulut.

Tekninen – siivouspalvelut

Vastuuhenkilö: Ravitsemus- ja siivoustyöpäällikkö

Tehtävä

Kunnan kiinteistöjen siivouspalvelut

Toiminnan kuvaus

Tuottaa eri toiminnoille viihtyisät ja puhtaat tilat

Toiminnalliset tavoitteet 2024

Toiminnan painopistealueet	Toimenpiteet	Mittarit
Viihtyisät, terveelliset ja turvalliset toimintatilat	Laatukierrokset	Laadun arviointi
Yhteistyö joustavaksi asiakkaan kanssa	Tyytyväisyyskyselyt	Tyytyväiset asiakkaat
Siivouksen vaikutus sisäilman laatuun	Puhtauden mittaaminen	Arvioinnin tulokset

Riskit ja niiden hallinta

Keskeisimmät riskit tavoitteiden toteutumiselle

- Henkilöstöressurin riittävyys
- Tarvittavan laatu- ja hygieniatason ylläpitäminen
- Työterveys- ja työturvallisuusriskit
- Siivoustyön mahdollinen ulkoistaminen ja siitä aiheutuva siivoustyön tason heikentyminen ja henkilöstövaikutukset

Riskeihin varautuminen ja hallinta

- Koulutus ja perehdyttäminen siivousvälineisiin, -aineisiin ja siivouskohteisiin.
- Siivouskertojen vähentäminen — kustannussäästöt, siivouspalvelut laadun, ei hinnan perusteella

Taloudelliset tavoitteet

Siivouspalvelut pyritään järjestämään mahdollisimman kustannustehokkaasti

Tekninen –Yhdyskuntatekniikka

Sisältää seuraavat tulosityksiköt:

- liikenneväylät ja yleiset alueet
- kaavoitus
- jätehuolto
- varastot ja koneet

Liikenneväylät, Puistot ja yleiset alueet

Vastuuhenkilö: Tekninen johtaja

Tehtävä

Kunnan katualueiden, puistojen, liikunta-alueiden sekä muiden yleisten alueiden ylläpito ja kunnostus.

Toiminnan kuvaus

Katualueet pidetään liikenneväyläalueissa osin omilla henkilö- ja koneresursseilla ja osin ostopalveluna mm. talvikunnossapidon osalta. Liikenneturvallisuutta vaarantaviin puutteisiin pyritään puuttumaan välittömästi. Puistojen, liikunta-alueiden ja muiden yleisten alueiden kunnossapito hoidetaan yhteistyössä Reisjärven 4H-

yhdistyksen kanssa. Alueet pidetään sellaisessa kunnossa, että ne antavat positiivisen kuntakuvan. Puistojen leikkivälineiden turvallisuuteen ja monipuolisuuteen kiinnitetään erityistä huomiota. Liikunta-alueet pidetään hyvässä ja turvallisessa kunnossa, jotta kuntalaisten motivaatio liikkumiseen ja ulkoiluun lisääntyy.

Toiminnalliset tavoitteet 2024

Toiminnan painopistealueet	Toimenpiteet	Mittarit
Talvikunnossapidossa pyritään ennaltaehkäisemään liukastumiset, tavoitteena 0 tapaturmaa	Kohdistetaan riittävästi resursseja liukkaudentorjuntaan ja muuhun talvikunnossapitoon	Ilmoitetut vahingot
Katu- ja liikunta-alueiden valaistuksen kehittäminen ja energiansäästö	Vaihdetaan nykyisiä valaisimia uusiin energiatehokkaampiin ja säädettäviin valaisimiin	Energiankulutus

Riskit ja niiden hallinta

Keskeisimmät riskit tavoitteiden toteutumiseksi

- Resurssien riittävyys
- Haastavat sääolosuhteet

Riskeihin varautuminen ja hallinta

- Kohdistetaan tarvittava määrä resursseja kunnossapitoon

Kaavoitus- ja mittauspalvelut

Vastuuhenkilö: Tekninen johtaja

Tehtävä

Vastaa kunnan kaavoituksesta ja maankäytön suunnittelusta

Toiminnan kuvaus

Arvioi kunnan kaavojen ajantasaisuutta ja vastaa, että kaavat laaditaan maankäyttö- ja rakennuslain säädösten mukaisesti. Vastuullinen viranhaltija osallistuu tarvittaessa maanmittaustoimituksiin kunnan alueella. Vastaa MRL:n mukaisten poikkeamislupien ja suunnittelutarveratkaisuiden valmistelusta kunnanhallitukselle.

Toiminnalliset tavoitteet 2024

Toiminnan painopistealueet	Toimenpiteet	Mittarit
Tarkkailee kunnan kaavoitustilannetta	Laatii MRL:n mukaisen kaavoituskatsauksen vuosittain	Riittävästi tarpeen mukaisia asuin-, toimitila- ja teollisuus-rakennuspaikkoja
Päätettyjen kaavoitusprosessien käytännön toteutus	Kaavoituksen toteuttaminen lain ja hyvän hallintotavan mukaisesti	

Riskit ja niiden hallinta

Keskeisimmät riskit tavoitteiden toteutumiseksi

- Rakentamatta jäävät rakennuspaikat
- Kaavoitus ja kunnan kehittymisen asettamat tarpeet eivät kohtaa

Riskeihin varautuminen ja hallinta

- Ongelmien tunnistamiseen ja niiden ratkaisemiseen luodaan selkeät toimintatavat

Jätehuolto

Vastuuhenkilö: Tekninen johtaja

Tehtävä

Jätehuollon järjestäminen

Toiminnan kuvaus

Reisjärven kunnan alueella jätehuollosta vastaa Millespakka Oy Alajärvellä. Polttokelpoiset jätteet kuljetetaan edelleen Vaasaan Westenergy Oy:n jätteenpolttolaitokselle. Lisäksi Millespakka Oy:llä on kotitalouksien kierrätyskelpoisten jätteiden vastaanottopisteitä sekä Reisjärven keskustassa että sivukylillä. Jätelain mukaisia viranomaistehtäviä hoitaa Reisjärven kunnan osalta Järviseudun jätelautakunta, joka toimii yhdeksän kunnan alueella. Järviseudun jätelautakunnan isäntäkuntana toimii Alajärvi. Ylilestintien varressa sijaitsevan hyötyjäteaseman osalta on tehty vuokrasopimus alueen käytöstä Sun Avux Oy:n kanssa.

Tekninen toimi vastaa Reisjärven suljetun kaatopaikan jälkitarkkailusta ympäristölupamääräysten mukaisesti.

Toiminnalliset tavoitteet 2024

Toiminnan painopistealueet	Toimenpiteet	Mittarit
Yhdyskuntajätteen asianmukaisen käsittelyn varmistaminen	Jätelautakunnan ja Millespakka Oy:n toiminnan tarkkailu	Huomautukset toiminnassa
Kaatopaikan tarkkailu	Sopimus konsulttitoimiston kanssa tarkkailusuunnitelman mukaisesta tarkkailusta Oma lupaehtojen mukainen tarkkailu	Tarkkailussa havaitut puutteet

Riskit ja niiden hallinta

Keskeisimmät riskit tavoitteiden toteutumiselle

- Jätehuollon hintojen nousu
- Jätehuoltopalveluiden siirtyminen pois Reisjärveltä

Riskeihin varautuminen ja hallinta

- Varmistetaan aktiivinen osallistuminen Jätelautakunnan ja Millespakka Oy:n toimintaan

Varasto

Vastuuhenkilö: Kunnanrakennusmestari

Tehtävä

Hallinnoi ja kunnossapitää kunnan omistamaa kalustoa.

Toiminnan kuvaus

Vastaa kunnan kaluston ja varastojen ylläpidosta ja huollosta. Pyrkii pitämään koneet ja laitteet käyttötarkoitusta vastaavassa kunnossa ja jälleenmyyntiarvon mahdollisimman korkeana.

Toiminnalliset tavoitteet 2024

Toiminnan painopistealueet	Toimenpiteet	Mittarit
Tyhjennetään varastoja ylimääräisestä ja tarpeettomasta tavarasta, jotta saadaan tiloja parempaan käyttöön	Ylimääräisen kaluston ja tavaroiden myynti julkisessa huutokaupassa	Myydyt tavarat

Taloudelliset tavoitteet

Kaavateille tehdään määrärahojen puitteissa peruskunnostuksia ja muita tarvittavia huoltotoimenpiteitä. Koneita ja laitteita pyritään huoltamaan taloudellisesti ja pitkällä tähtäimellä järkevästi. Varastojen tyhjentämistä jatketaan kunnan toimintaan kelpaamattoman pitkäaikaisesti varastoidun tavaran osalta.

Tekninen – Ruokapalvelut

Vastuuhenkilö: Ravitsemus- ja siivoustyönpäällikkö

Tehtävä

Kunnan ruokapalveluiden tuottaminen

Toiminnan kuvaus

Ruokapalvelut valmistaa ruokaa sivistystoimelle sekä muuhun kunnan omaan toimintaan. Ruokaa valmistetaan yhdellä valmistuskeittiöllä; Kivatien koululla, josta ruoka jaetaan muihin kunnan yksiköihin.

Kouluruokailulla pyritään turvaamaan oppilaiden monipuolinen, ravitseva ja tasapainoinen ateria, joka järjestetään oppilaiden ikäkauden ja edellytysten mukaisesti edistäen terveyttä, kasvua ja kehitystä.

Pohteen ateriapalvelun toimintaperiaatteissa huomioidaan se mitä asetuksissa on säädetty kuntien velvollisuudesta tarjota ateriapalveluja eri asiakasryhmille. Huomioidaan suomalaisten ruokasuositusten mukainen päivittäinen energiantarve ikäihmisille ja laitoshoidossa olevilla potilailla. Tuetaan yksiköiden toiminta-ajatuksen mukaisia tavoitteita.

Palvelutuotteet noudattavat ikäryhmittäisiä ravintosuosituksia. Laadullisen tason seuranta toteutetaan välittömällä laatu-palautteella ja pitkän ajan seuranta asiakastytyytyväisyyskyselyillä.

Toiminnalliset tavoitteet 2024

Toiminnan painopistealueet	Toimenpiteet	Mittarit
Terveellinen, monipuolinen ja ravitseva ateria	Laatutason seuranta omavalvonnan ja tyytyväisyyskyselyjen perusteella	Palautteet

Riskit ja niiden hallinta

Keskeisimmät riskit tavoitteiden toteutumiselle

- Puutteet elintarvikkeiden turvallisuudessa tai työturvallisuudessa
- Fyysinen kuormittavuuden aiheuttamat sairauspoissaolot
- Henkilöstöresurssin riittävyys

Riskeihin varautuminen ja hallinta

- Työntekijöiden kouluttaminen
- Fyysisen kuormittavuuden vähentäminen apuvälinein
- Suunnitelmien mukainen ruoan käsittely, valmistus ja säilytys

Taloudelliset tavoitteet 2024

Ruoan hankintahinta pyritään pitämään mahdollisimman alhaisena kuitenkin siten, että valmistettava ruoka on valmistettu mahdollisimman laadukkaista raaka-aineista. Henkilöstömitoitus pyritään pitämään riittävänä, jotta henkilöstön kuormitus ei kasva kohtuuttoman kovaksi. Ruoka hinnoitellaan valmistus-kustannusten perusteella siten, että toimintakatteen osalta päästään O-tulokseen.

Tekninen – Maa- ja metsätilat

Vastuullinen viranhaltija: Tekninen johtaja

Tehtävä

Kunnan omistamien maa-alueiden ja metsätilojen hallinta.

Toiminnan kuvaus

Kunta omistaa maa-alueita yhteensä noin 1000 ha, joista metsäpinta-alan osuus on noin 800 ha. Kasvullinen metsämaa on metsätalouskäytössä ja viljelyyn soveltuvat pellot on vuokrattu. Kunnan metsäsuunnitelma on valmistunut 2019 ja se kattaa suunnitelmavuodet 2019–2028.

Toiminnalliset tavoitteet 2024

Toiminnan painopistealueet	Toimenpiteet	Mittarit
Puun myynti Metsän hoito	Toteutetaan MHY:n laatiman metsäsuunnitelman mukaisesti	Suunnitelman mukaisten toimenpiteiden toteutuminen
Maaomaisuuden myynti	Metsäsuunnitelmassa myytäväksi esitettyjen maa-alueiden myynti huutokaupalla	Toteutuneet kaupungat

Riskit ja niiden hallinta

Keskeisimmät riskit tavoitteiden toteutumiseksi

- Myrskytuhot metsissä
- Poikkeukselliset sääolosuhteet vaikeuttavat toimenpiteitä
- Puun myyntihinnan muutokset

Riskeihin varautuminen ja hallinta

- Omaisuuden riittävät vakuutukset
- Hyvin ajoitetut toimenpiteet
- Myyntihintojen aktiivinen seuraaminen

Taloudelliset tavoitteet

Metsätalouden myyntituotoilla ylläpidetään osaltaan kunnan palvelurakennetta. Tehdään riittävästi metsänhoitotoimia, jotta tulevana vuosina metsätuotot olisivat mahdollisimman korkealla tasolla.

Tekninen - Ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelut

Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen toiminnan lakattua ovat Haapajärven kaupunki, Pyhäjärven kaupunki, Kärämäen kunta ja Reisjärven kunta sopineet ympäristöterveydenhuollon, ympäristönsuojelun ja rakennusvalvonnan yhteistyöstä 1.10.2023 alkaen. Sopijakunnat muodostavat yhteistoiminta-alueen, jonka vastuukuntana toimii Haapajärven kaupunki. Yhteistoiminnan mukaisten ympäristöpalvelujen järjestämisestä ja hallinnosta vastaa vastuukunta. Pyhäjärven kaupunki on mukana sopimuksessa vain ympäristöterveydenhuollon osalta.

Sopijakuntien maksuosuuksien laskentaperusteena käytetään toimintavuoden toteutuneita kustannuksia. Toteutuneisiin kustannuksiin otetaan ulkoiset toimintamenot, suoriteperusteiseen laskutukseen perustuvat sisäiset menot sekä tarvittaessa suunnitelman mukaiset poistot. Maksuosuutta määrättäessä toteutuneista kustannuksista vähennetään asiakasmaksut ja muut toimintatuotot. Talousarvioon varataan määrärahat yhteistoimintasopimuksen edellyttämällä tavalla.

Tekninen toimi

Tekninen toimi						
	TP 2022	TA 2023	TA 2024	Muutos-%	SU 2025	SU 2026
Myyntituotot	1060201	521274	778150	49 %	793713	809587
Maksutuotot	1491	0	1200	-100 %	1224	1248
Tuet ja avustukset	10700	0	4500	-100 %	4590	4682
Muut toimintatuotot	2547096	2593764	2577650	-1 %	2629203	2681787
Valmisteverastojen muutos	0	0	0	-100 %	0	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	-100 %	0	0
TOIMINTATUOTOT	3619488	3115038	3361500	8 %	3428730	3497305
Henkilöstökulut	-881469	-1025890	-1003894	-2 %	-1023710	-1043832
Palvelujen ostot	-792244	-462650	-869225	88 %	-876749	-889284
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1346361	-917750	-970350	6 %	-989757	-1009552
Avustukset	-42470	-49000	-58000	18 %	-59160	-60343
Muut toimintakulut	-295392	-270075	-274200	2 %	-279684	-285278
TOIMINTAKULUT	-3357937	-2725365	-3175669	17 %	-3229060	-3288290

*Budjetin kasvua 2024 selittää ympäristö- ja rakennusvalvontalupalveluiden siirtyminen teknisen toimialan budjettiin (aiemmin hallintotoimessa Selänne-palveluiden kuluissa)

KUNNANHALLITUS YHTEENSÄ

Yleishallinto, Tekninen toimi						
	TP 2022	TA 2023	TA 2024	Muutos-%	SU 2025	SU 2026
Myyntituotot	4778784	545054	807050	48 %	810225	819991
Maksutuotot	603171	0	1200	-100 %	1224	1248
Tuet ja avustukset	276668	66211	51000	-23 %	52020	53060
Muut toimintatuotot	2554618	2597982	2582150	-1 %	2633793	2686469
Valmisteverastojen muutos	0	0	0	-100 %	0	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	-100 %	0	0
TOIMINTATUOTOT	8213241	3209247	3441400	7 %	3497262	3560769
Henkilöstökulut	-5186583	-1545712	-1391893	-10 %	-1386987	-1406869
Palvelujen ostot	-14567250	-1723396	-1591225	-8 %	-1599079	-1623721
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1399986	-926420	-983200	6 %	-1000106	-1019904
Avustukset	-180923	-170900	-181000	6 %	-184620	-188312
Muut toimintakulut	-432003	-344068	-374100	9 %	-381582	-389214
TOIMINTAKULUT	-21766744	-4710496	-4521418	-4 %	-4552374	-4628020

4.4. Sivistyslautakunta

Sivistystoimen vastuuviranhaltija: Sivistysjohtaja

Vastuualue: Sivistystoimi

Tilivelvolliset: rehtorit, vapaa-aikasihteeri, kirjastotoimenjohtaja, varhaiskasvatuspäällikkö

Tulosalue sisältää seuraavat tulosityksiköt:

- hallinto
- kansalaisopisto
- liikunta
- kirjasto
- perusopetus
- musiikkiopisto
- kulttuuri
- etsivänuorisotyöntekijä
- lukio
- varhaiskasvatus
- nuorisotyö

Opetustoimi

Tehtävä

Opetustoimen tehtävänä on kehittää hyvä, kokonaisvaltainen ”tie” lapsen parhaaksi varhaiskasvatuksesta aina toiselle asteelle asti. Varhaiskasvatuksessa keskitytään lasten ja perheiden osallisuuden lisäämiseen. Vapaa-aikatoimen perustehtävänä on huolehtia lainsäädännön mukaisista tehtävistä.

Toiminnan kuvaus eli palveluajatus

Koulussa luodaan jokaiselle oppilaalle ja opiskelijalle turvalliset ja hyvät kasvamisen ja jatkuvan oppimisen edellytykset. Opetusta kehitetään ja toteutetaan yhteisöllisellä, yksilöllisellä ja virikkeellisellä toiminnalla. Opetustyössä pyritään antamaan oppilaille ja opiskelijoille sekä koulujen henkilöstölle mahdollisuuksia toteuttaa itseään eri tavoin (realiteetit huomioiden).

Päämääränä on koulutuksen perusturvan vahvistaminen, opetussisältöjen ja –menetelmien kehittäminen, oppilashuollon vahvistamisen sekä syrjäytymisen ennaltaehkäisy.

Ryhmäkoot pidetään kohtuullisella, toimivalla tasolla, monipuolisia opetusmenetelmiä ja –keinoja käytetään tilanteeseen parhaiten sopivalla tavalla. Lisääntyvään erityisopetuksen tarpeeseen kiinnitetään entistä enemmän huomiota ja siihen pyritään resursoimaan.

Tämän lisäksi koululaitoksen tärkeänä tehtävänä on antaa oppilaille elämässä ja jatko-opinnoissa tarvittavat perustiedot ja -taidot sekä edistää persoonallisuuden kasvua. Opetuksen ohella tähän päästään tarjoamalla hallinnollisesti joustavia ratkaisuja, toimivia opetustiloja ja -välineistöä, koulutus- ja tukipalveluja sekä resurssiohjausta.

Vastuualueeseen kuuluvat kansalaisopisto ja musiikkiopisto, joilla on oma hallinnollinen yksikkö (neljän kunnan yhteisellä Jokilatvan opistolla on oma johtokunta, samoin kuin kuuden kunnan yhteisellä Ylivieskan seudun musiikkiopistolla).

TALOUSARVIOVUODEN 2024 TAVOITTEET JA MITTARIT

Tavoitteen määrittely	Mittari	Tavoite
Esiopetus Laadukas opetus	<i>Toiminnalliset</i> Opetussuunnitelman toteutuminen %	> 95
Perusopetus ja lukio Laadukas opetus	Opetussuunnitelman toteutuminen %	> 95 vähintään keskitasoa

Tavoitteen määrittely	Mittari	Tavoite
Henkilöstön ammattitaito	Valtakunnallisissa kokeissa menestyminen Oppilaiden sijoittuminen jatko-opintoihin tai työelämään % Ulkopuolisten tahojen (opetushallitus) suorittama arviointi (perusopetuslaki 21 §, lukiolaki 16 §) Lukion keskeyttäneiden osuus %	100 enintään keskitasoa < 5 > 95 hyvä
Kodin ja koulun yhteistyö Työyhteisön sisäinen tila Perusopetuksen kouluverkko	Pätevien opettajien osuus opettajista (päätoimiset) % Palaute / kysely Palaute / kysely Terveet koulutilat	
Opetus järjestetään taloudellisesti	<i>Taloudelliset</i> Opetustoimen kustannukset euroa/asukas euroa/esiopetuksen oppilas euroa/perusopetuksen oppilas euroa/lukion oppilas	1800 6500 12000 11600
Varhaiskasvatus	euroa/asukas (as.=2636)	625
Toiminnan laajuustiedot	Mittari	Tunnusluku
Esiopetuksen oppilaat	Määrä 20.9.2023 / ennuste 20.9.2024	24 / 35
Perusopetuksen oppilaat	Määrä 20.9.2023 / ennuste 20.9.2024	304 / 299
Lukion oppilaat	Määrä 20.9.2023 / ennuste 20.9.2024	59 / 54
Toiminnan perustiedot	Mittari	Tunnusluku
Päätoiminen henkilöstö	Lukumäärä	63
Koulut	Lukumäärä Koulurakennusten määrä	3 2
Lukion aloituspaikat	Suhteessa ikäluokkaan %	100

Riskit ja niiden hallinta

Keskeisimmät riskit tavoitteiden toteutumiseksi

- kiinteistön (Niemenkartanon koulun vanha osa) huoltojen ajanmukaisuus
- lisääntyvästä sääntelystä johtuva uusien lisenssien käyttöönotto
- muodollisesti pätevien työntekijöiden rekrytointi
- varhaiskasvatuksen subjektiivisen oikeuden laajentuminen
- lukion valtionavun kehittyminen suhteessa aloituspaikkoihin
- ikäluokkien pienentyminen
- erityisopetuksen lisääntyvä tarve
- palkankorotusten suhteellinen osuus
- vuokrien(energia) ja muiden palvelujen sekä materiaalien hintojen nousu

Riskeihin varautuminen ja hallinta

- ollaan aktiivisesti yhteydessä kiinteistötoimeen
- tehdään kuntokartoitukset ja huoltotyöt ajallaan
- kilpailutetaan lisenssejä ja pidetään listaa pakollisista lisensseistä
- varaudutaan henkilöstön rekrytointiin hyvissä ajoin

- tuodaan sivistystoimen erinomaista tilaa esille eri kanavissa
- varaudutaan henkilöstörakenteeseen eläköitymisten yhteydessä
- kehitetään erityisopetuksen tarpeen seuranta ja haetaan erityisavustuksia
- henkilöstömäärän optimointi
- tarkka harkittu taloudenpito

Muutokset edellisiin ja seuraaviin vuosiin

Erityisopetuksessa olemme olleet mukana projektissa, jossa tuetaan koulutuksen järjestäjiä tuen tarpeen lisääntymisen tilanteessa. Terveystieteiden ja taloudellisten paineiden kanssa joudutaan jatkossakin miettimään moni toiminta uudelleen. Kokonaisuutena olemme pystyneet vastaamaan varhaiskasvatukseen ja lukion erityisopetustarpeeseen projektirahoilla, mutta jatkossa tämä tulee omaksi toiminnaksi. Talousarviossa vuodelle 2024 erityisopetuksen tarve on kasvanut. Pari vuotta aikaisemmin lakkautettu erityisluokanopettajan virka olisi nyt tarpeen. Koulussa viihtymiseen ja opinnoissa menestymiseen on pyritty vastaamaan hyvinvointisuunnitelmalla: hyvinvoiva oppilas oppii paremmin. Tämän vaikutuksen uskomme olevan suorassa yhteydessä myös erityisen tuen määrään.

Kaksi vuotta olemme olleet mukana harrastus joka lapselle toiminnassa. Tähän asti palkkoja ei ole erikseen varattu talousarvioon, vaan kate on ollut saadussa avustuksessa. Nyt menot ja tulot on merkitty. Vuosittain kunnan oma osuus on noussut. Toisaalta tämäkin on yksi tekijä hyte-kertoimeen ja tuo apua moniin kuntalaisten asioihin.

Talousarvio sisältää koulunuorisotyöntekijän toimeen osa-aikaisen työntekijän osuuden. Projektin rahoituksineen päättyy helmikuussa 2024. Tähän yritetään saada edelleen rahoitusta avustuksina.

Varhaiskasvatuksessa tilaratkaisut vaikuttivat henkilöstön uudelleen organisointiin ja säästöihin. Toiminta on saatu hyvin käyntiin. Haastetta on aiheuttanut uusien tilojen vetovoima. Toisaalta on saatu tehokkuutta, mutta lapsimäärän kasvaessa säästöjen konkretisoituminen ei ole toteutunut. Vuoro- ja erityisesti viikonloppuhoidon tilannetta on seurattava ja kehitettävä tarvittaessa ostopalvelua. Tulevana vuonna tilaratkaisuihin joudutaan palaamaan heti alkuvuodesta.

Koulujen henkilöstömitoitus on nyt vähennetty minimiin. Mikäli tasapainotusta vielä tarvitaan, niin se näkyy toiminnassa.

Koululaiskuljetuksissa käytetään toista optiovuotta ja kilpailutus tulevan lukuvuoden lopussa. Ilman optiota kuljetukset olisivat nousseet tätäkin enemmän kohonneiden polttoainekustannusten vuoksi.

Aamu- ja iltapäivätoiminta koululla e-2 -luokan oppilaille auttaa jatkossakin hoitotarpeen paineen vähentämisenä.

Lukiossa oppivelvollisuuden pidentämisen vaikutus tasaantuu, kun kaikille luokille on kertaalleen tilattu uudet oppikirjat. Materiaalikustannukset jäivät nykyiselle tasolle. Oppilasmäärä lukiossa on noussut nyt "pysyvästi" lähelle keskisuuren lukion rajaa, mutta haasteita tässä on mm. pienempien ikäryhmien vuosina. Reisjärvellä kohtuullisen hyvillä keskiarvoilla mennään suoraan ammatilliseen koulutukseen. Meidän tulisi saada lukion käyvien osuus maan keskiarvoon valtioneuvoston tavoitteiden mukaisesti.

Lukion henkilökunnassa on tapahtunut nuorentumista ja uusien palkkaus on pienentänyt kustannuksia. Paineita toiminnan järjestämiseen asettaa myös sisäisten palvelujen ostojen hinnankorotukset (vuokrat ja ateriat). Osa tästä korotuksesta johtuu uusista tiloista ja toiminnoista.

Kaikki edellä mainittu vaikuttaa myös tulevien taloussuunnitelmavuosien käytettävissä olevaan rahamäärään.

Reisjärven koulutoimi on halunnut edelleen kehittää yrittäjyyskasvatusta. Kunnan strategiaan pohjautuva reisjärvisen lapsen ja nuoren yrittäjyyspolku on aktiivisessa käytössä. Luotamme siihen, että yrittäjämäisellä asenteella saamme aikaan koko kuntaa kohottavan vaikutuksen.

Alla olevasta taulukosta näkyvät muutokset eri tekijöissä

Toiminta ja laajuus	Tilinpäätös 2021	Tilinpäätös 2022	Talousarvio 2023	Talousarvio 2024
Esiopetus/oppilaat	30	39	24	35
Perusopetus/oppilaat	331	318	304	299
Lukio/oppilaat	57	59	59	54
Päätoiminen henkilöstö	75	75	77	77
opettajat	34	34	34	34
kouluavustajat	11	12	12	12
muu	3	3	3	3
Koulujen lukumäärä	3	3	3	3
Koulurakennuksia	2	2	2	2
Lukion aloituspaikat suhteessa ikäluokkaan % Kunnan asukasmäärä	100 2 718	100 2 636	100 2 690	100 2 636

Taloudelliset tavoitteet

Talous	Tilinpäätös 2021	Tilinpäätös 2022	Talousarvio 2023	Talousarvio 2024
euroa/asukas (varhaiskasvatus)	427	539	575	626
euroa/asukas (koulutoimi)	1545	1 663	1774	1807
euroa/esiopetuksen oppilas	7267	5948	9833	6397
euroa/perusopet. oppilas	9623	10785	11866	11991
euroa/lukion oppilas	9719	9888	11000	11603

Suunnitelmakaudella seurataan opetus- ja koulutusstrategian toteutumista ja tehdään siihen mahdollisesti tarvittavat muutokset. Opetustoiminnan tavoitteet, niiden saavuttaminen ja mittaaminen on koko suunnitelmakauden perusta.

Valtakunnalliset opetusta koskevat päätökset tulevat myös Reisjärven kunnassa vaikuttamaan opetuksen perusteisiin ja resurssitarpeisiin.

Kisatien koulu on otettu koulukäyttöön elokuussa 2017. Siellä on yläkoulun lisäksi lukio. Myös kansalaisopisto ja musiikkiopisto sekä erilaiset muut harrastepiirit käyttävät rakennusta.

Niemenkartanon koulun uusi osa on otettu käyttöön elokuussa 2019 ja se mahdollisti myös aamu- ja iltapäivätoiminnan aloittamisen.

Varhaiskasvatus

Tehtävä

Varhaiskasvatuksella tarkoitetaan lapsen suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamaa kokonaisuutta, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka.

Kunnan on järjestettävä varhaiskasvatusta siinä laajuudessa ja sellaisin toimintamuodoin kuin kunnassa esiintyvä tarve edellyttää.

Varhaiskasvatusta järjestetään joustavasti huomioiden perheiden tarpeet ja lain antamat hakuajat.

Toiminnan kuvaus

Varhaiskasvatuksessa toimitaan Tuulenpesän päiväkodilla, jossa on neljä lapsiryhmää. Lisäksi Petäjämäellä toimii Tuulenpesän päiväkodin alainen päiväkotiryhmä Leivoset. (Aikaisempi ryhmäperhepäiväkotiki Petäjämäellä muutettiin päiväkotiryhmäksi.) Perhepäivähoitajia on kaksi. Rantatien ryhmäperhepäiväkotiki on varhaiskasvatuksen resurssitoimipiste, joka avataan siinä tapauksessa, että muut yksiköt ovat täynnä. Talousarvioon tulee varata rahaa Rantatien ryhmäperhepäiväkodin avaamisen varalta. Syksyllä 2024 varhaiskasvatukselta vähenee 8 hoitopaikkaa perhepäivähoitajien eläköitymisen myötä. Tämän vuoksi syksyllä 2024 varhaiskasvatus tarvitsee Tuulenpesän päiväkodin ja Petäjämäen lisäksi lisätiloja.

Huomioitavaa on, että varhaiskasvatuksen asiakasmaksuja alennettiin 1.3.2023 ja tämä näkyy tulevana vuonna pienentyneinä maksutuottoina. Varhaiskasvatusmaksujen alenemisen myötä noin 60 % lapsista on maksuttoman varhaiskasvatuksen piirissä. Tämä lisää varhaiskasvatuksen kysyntää myös tulevaisuudessa.

Varhaiskasvatuksessa toimitaan lapsen kasvua, kehitystä, terveyttä ja hyvinvointia edistäen. Lapsen oppimisen edellytyksiä ja osallisuutta tuetaan, yhteistyössä lapsen huoltajien kanssa.

1.8.2022 voimaan astuneen lakimuutoksen jälkeen varhaiskasvatuksen velvollisuus järjestää lapsen tuki osana varhaiskasvatuspäivää tiukentui. Lakimuutoksen myötä varhaiskasvatuksessa otettiin käyttöön lapsen tuen kolmiportainen malli. Kunnalla on velvollisuus järjestää lapsen tarvitsemat tukipalvelut ja riittävät resurssit. Reisjärven varhaiskasvatuksessa tarvitaan tulevana vuonna varhaiskasvatuksen erityisopettajan palveluita, jotta lapsen oikeus tukeen toteutuu lain edellyttämällä tavalla. Kinnulan kunnan kanssa solmittu ostopalvelusopimus VEO:n palveluista ei toteutunut rekrytointiongelmien vuoksi. Akuuttiin tarpeeseen vastataan syksyllä 2023 alakoulun erityisopettajan käynnellä, mutta varhaiskasvatuksen tarve olisi huomattavasti enemmän. Pyrimme vuonna 2024 ostamaan VEO:n palveluita yksityisiltä palveluntarjoajilta. Tarve varhaiskasvatuksen erityisopettajan palveluille olisi 2–3 päivää viikossa.

Tulevien vuosien rekrytoinneissa on syytä huomioida uudistuneen varhaiskasvatuslain mukainen henkilöstörakenne päiväkotiryhmissä. Henkilöstörakennetta koskeva muutos tulee voimaan 1.1.2030, jolloin päiväkodin kasvatus-, opetus- ja hoitotehtävissä toimivasta mitoitetukseen laskettavasta henkilökunnasta kahdella kolmasosalla tulee olla varhaiskasvatuksen opettajan tai sosionomin kelpoisuus. Kyseisestä kahdesta kolmasosasta vähintään puolella tulee olla varhaiskasvatuksen opettajan kelpoisuus. Muilla tulee olla vähintään varhaiskasvatuksen lastenhoitajan kelpoisuus.

Toiminnalliset tavoitteet

Toiminnan painopistealueet	Toimenpiteet	Mittarit
Lapsen ja perheen osallisuuden mahdollistaminen ja lisääminen	Yksiköissä kirjataan toimikausittaiset suunnitelmat Toteutunutta toimintaa dokumentoidaan	Yksikkökohtaiset toimintasuunnitelmat Lasten kasvunkansiot Perheiden kanssa yhteisten tapahtumien määrä

Toiminnan painopistealueet	Toimenpiteet	Mittarit
		Asiakastytyväisyyskysely parillisina vuosina keväällä
Varhaiskasvatus on kaikissa toimintamuodoissa suunnitelmallista ja pedagogista	Varhaiskasvatussuunnitelman sekä lapsen varhaiskasvatussuunnitelman päivittäminen vuoden aikana uusien perusteiden mukaiseksi (Opetushallituksen ohjeet) Varhaiskasvatussuunnitelmat tehdään kaikille lapsille ja niiden toteutumista arvioidaan säännöllisesti	Käytössä Esimiesten seuranta
Varhaiskasvatusympäristö on lapselle kehittävä, oppimista edistävä sekä terveellinen ja turvallinen lapsille ja aikuisille	Toimintaympäristö arvioidaan ja olemassa olevat riskit kartoitetaan Päiväkodin eri suunnitelmien päivitys Säännölliset kehityskeskustelut henkilöstön kanssa	Riskikartoitukset yksiköittäin ja vuosittain Esimies valmistelee Esimiesten seuranta

Taloudelliset tavoitteet

Varhaiskasvatus	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TA 2024
1000 e				
Hallinto	-28	-43	-50	-107
Perhepäivähoito	-103	-98	-109	-59
Ryhmäperhepäivähoito	-51	-236	-282	-158
Päiväkoti	-840	-909	-994	-1197
Erityisvarhaiskasvatus			0	-20
Lasten kotihoidontuki	-139	-136	-110	-110
Yhteensä	-1161	-1422	-1546	-1 651

Vapaa-aikatoimi

Tehtävä

Vapaa-aikatoimen perustehtävänä on huolehtia lainsäädännön mukaisista tehtävistä.

Toiminnan kuvaus

Vapaa-aikalautakunnan alaisuuteen kuuluvien tulosityksiköiden toiminta-ajatuksena on kehittää, tukea ja seurata vapaa-ajan toimintaa sekä tuottaa vapaa-ajan palveluja siten, että kuntalaisilla on tasavertaiset mahdollisuudet niiden harrastamiselle. Tätä tarkoitusta varten vapaa-aikatoimi tarjoaa kuntalaisille vuoroja sisäliikuntatiloihin ja ulkokentille. Kisatien liikuntahalli, volttimekintutila ja kuntosali tarjoavat huippuvarustellun kokonaisuuden. Niemenkartanon liikuntasali ja kuntosali täydentävät kokonaisuutta. Käytävissä ovat myös auditorio- ja teatterisali Niemenkamari sekä Saarisen leirikeskus. Petäjämäen ulkoilualueella palvelevat kuntorataverkoston, Peuran Polun ja suunnistusalueen lisäksi Petäjähovi, Peuran Kota, yöpymiskota, hiihtomaa, seikkailumetsä ja 18-väyläinen frisbeegolf-rata, mobiilisuunnistusrata ja kuntoportaat. Petäjämäen ensilumenlatu jatkaa hiihtokautta tuntuvasti ja kerää käyttäjiä laajalti jopa yli sadan kilometrin säteeltä. Kirjastotalo tarjoaa kirjastopalveluiden lisäksi mahdollisuuden nuorisotilatointaan sekä taidenäyttely- ja kuntoliikuntatoimintaan.

Sidosryhmille annetaan ohjaus-, neuvonta- ja tiedotuspalveluja, kuten myös yksittäisille kuntalaisille. Olosuhteiden ja palveluiden kehittämisessä pyritään olemaan aktiivisia. Kirjaston päämääränä on turvata Reisjärven kyläkuvan elävänä pysyminen toimimalla tieto-, kulttuuri- ja virkistyskeskuksena sekä tarjoamalla Reisjärven asukkaille henkisesti aktivoivan kohtaustilan. Tähän tavoitteeseen kirjaston sijainti ja tilat luovat hyvät edellytykset.

Kirjastotoimen hoidosta vastaa kirjastotoimenjohtaja. Kulttuuri-, liikunta- ja nuorisotoimen hoidosta sekä etsivän nuorisotyön yhdyshenkilötehtävästä vastaa vapaa-aikasihteerit. Etsivän nuorisotyön palvelut hankitaan ostopalveluna Jelppi-verkolta 50 %:n vuosityöaikapanoksella.

Toiminnalliset tavoitteet

Strategian mukainen tavoite	Toimenpiteet tavoitteen saavuttamiseksi	Mittarit	Tavoite
Taiteen perusopetus Laadukas opetus	Hyvä yhteistyö.	Opetussuunnitelman toteutuminen %	95
Kulttuuri Kunnan järjestämät tilaisuudet Yhteistyössä järjestettävät tilaisuudet	Hyvä somenäkyvyys tilaisuuksien mainonnassa laadukas ohjelmopalvelujen valinta.	Kävijämäärä /tilaisuus Kävijämäärä /tilaisuus	40 260
Nuoriso Kunnan järjestämät tilaisuudet Yhteistyössä järjestettävät tilaisuudet	Nuorten osallistaminen mm. nuorisovaltuuston kautta.	Kävijämäärä /tilaisuus Kävijämäärä /tilaisuus	40 40
Liikunta Kunnan järjestämät tilaisuudet Yhteistyössä järjestettävät tilaisuudet	Liikunnan hyvinvointi- ja terveysvaikutusten ylläpitäminen ja liikuntaolosuhteiden markkinointi.	Kävijämäärä /tilaisuus Kävijämäärä /tilaisuus	40 135
Kirjasto	Kokoelman uudistuvana pitäminen. Aktiivinen lukemisedistämistyö erityisesti lasten ja nuorten parissa. Kirjastojen välinen yhteistyö.	Kokoelmat/asukas Hankinnat/asukasluku/1000 Kokonaislainaus/asukas Fyysiset käynnit/asukas Lainaaaja %/asukas	17 320 13 7 26
Etsivä nuorisotyö	Tehokas viranomaisyhteistyö.	Autettavat nuoret/vuosi	20

Talousarviovuoden 2024 tavoitteet ja mittarit

Tavoitteen määrittely	Mittari	Tavoite
Taiteen perusopetus Laadukas opetus	Toiminnalliset Opetussuunnitelman toteutuminen %	95
Kulttuuri Kunnan järjestämät tilaisuudet Yhteistyössä järjestetyt tilaisuudet	Kävijämäärä /tilaisuus Kävijämäärä /tilaisuus	40 260
Nuoriso Kunnan järjestämät tilaisuudet Yhteistyössä järjestetyt tilaisuudet	Kävijämäärä /tilaisuus Kävijämäärä /tilaisuus	40 40
Liikunta Kunnan järjestämät tilaisuudet Yhteistyössä järjestetyt tilaisuudet	Kävijämäärä /tilaisuus Kävijämäärä /tilaisuus	40 135
Kirjasto	Kokoelmat / asukasmäärä Hankinnat / asukasmäärä	17 320

Tavoitteen määrittely	Mittari	Tavoite
	Kokonaislainaus / asukas	13
	Fyysiset käynnit / asukas	7
	Lainajia % / asukas	26
	Taloudelliset	
	Vapaa-aikatoimen kustannukset euroa/asukas	157
	Kulttuuritoimen kustannukset euroa/asukas	16,99
	Nuorisotoimen kustannukset euroa/asukas	19,20
	Liikuntatoimen kustannukset euroa/asukas	45,97
	Etsivän nuorisotyön kustannukset euroa/asukas	5,51
	Kirjaston toimintakulut euroa/asukas	75
	Kirjastotoimen taloudellisuus = henkilöstökulut + kirjasto-aineistokulut/fyysiset käynnit + kokonaislainaus	2,11
Etsivä nuorisotyö	Autettavat nuoret / vuosi	20
Toiminnan perustiedot	Mittari	Tunnusluku
Päätoiminen henkilöstö	Kirjastotoimi	2
	Liikunta-, nuoriso- ja kulttuuritoimi	1,5

Muutokset edellisiin ja seuraaviin vuosiin

Merkittävä muutos talousvuodelle 2024 on ennakoijärjestelyiden käynnistäminen koskien alkuvuodesta 2025 Reisjärvellä järjestettävää Keski-Pohjanmaan maakuntaviestiä.

Sisäliikuntatilojen käyttöasteita pyritään edelleen nostamaan käyttämällä markkinoinnissa ja liikuntaan innostamisessa mahdollisimman monipuolisia keinoja.

Nuorisotilatoimintaan pyritään löytämään uusia toimintatapoja yhteistyön kautta.

Kirjastossa omatoimisen asioinnin mahdollistava omatoimikirjasto toimii vuoden jokaisena päivänä. Reisjärven kirjasto liittyi Oulun eteläisen alueelle muodostettuun Joki-kirjastoryhmään keväällä 2021 ja yhteistyö kirjastoryhmässä on aktiivista. Strategisesti kirjaston roolia korostetaan perheille ja lapsille suunnatussa kirjastotyössä. Kirjaston palvelut pyrkivät edistämään kuntalaisten henkistä ja fyysistä hyvinvointia.

Alla olevasta taulukosta näkyvät vapaa-aikatoimen muutokset eri tekijöissä:

Toiminta ja laajuus	Tilinpäätös 2021	Tilinpäätös 2022	Talousarvio 2023	Talousarvio 2024
Päätoiminen henkilöstö	3,25	3,5	3,5	3,5
Kunnan asukasmäärä	2720	2710	2690	2578
Vapaa-aikatoimen kustannukset euroa/asukas	143,75	144,28	149,07	157

Toiminta ja laajuus	Tilinpäätös 2021	Tilinpäätös 2022	Talousarvio 2023	Talousarvio 2024
Kulttuuritoimen kustannukset euroa/asukas	15,07	15,06	16,28	16,99
Nuorisotoimen kustannukset euroa/asukas	17,57	16,94	18,40	19,20
Liikuntatoimen kustannukset euroa/asukas	43,82	43,32	44,12	45,97
Kirjaston toimintakulut euroa/asukas	64,34	64,58	65,05	75
Etsivä nuorisotyö	2,94	4,39	5,27	5,51
Kirjastotoimen taloudellisuus = henkilöstökulut + kirjasto aineistokulut /fyysiset käynnit + kokonaislainaus	2,56	1,72	2,50	2,11

Suunnittelukausi

Suunnitelmakaudella panostetaan vapaa-ajan palveluiden laatuun, monipuolisuuteen ja tiedottamiseen. Keskeisiä painopistealueita ovat kunto- ja terveysliikunnan sekä nuorisotyön kehittäminen. Hankemahdollisuuksia hyödynnetään resurssien mukaan.

Vapaa-aikatoimi antaa kuntalaisille tiedollisia valmiuksia sekä taidollisia mahdollisuuksia vapaa-ajan toimintojen omaehtoiseksi harrastamiseksi. Panos-tuotos ajattelua toteutetaan soveltuvilta osin myös vapaa-aikatoimessa. Tietoyhteiskunnan asettamiin haasteisiin pyritään vastaamaan.

Kirjasto tekee suunnitelmakaudella edelleen aktiivista yhteistyötä varhaiskasvatuksen, alakoulun sekä yhdistysten kanssa. Kirjaston tiloissa järjestetään mahdollisuuksien mukaan kirjallisuus- ja kulttuuritapahtumia.

Aktiivisen Joki-kirjastojen yhteistyön lisäksi Reisjärven kirjasto on mukana myös koko pohjoisen alueen kirjastojen yhteisessä e-aineistoyhteistyössä. Yhteistyön myötä Reisjärven kirjaston asiakkaille on tarjolla yhteiset e-aineistot Lapin, Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun kirjastojen kanssa. Kirjasto tarjoaa myös yhteyksiä virtuaaliverkkoon, digitukea sekä ohjausta kaikille kuntalaisille tavoitteenaan kansalaisten tasavertaisuus tietoyhteiskunnassa.

Kirjaston osalta kunnan sisäinen vuokra vuodelle 2024 nousee 36 % ja tämä nostaa toimintakuluja. Vuoden 2023 tasoinen budjetti ei riitä kirjaston perustoimintojen ylläpitoon: kirjallisuuteen ei jäisi yhtään hankintamäärärahaa.

Taloudelliset tavoitteet

VAPAA-AIKATOIMI	Menot	Tulot	Netto
Kirjasto	-195 800	800	-195 000
Kulttuuri	-44 100	300	-43 800
Liikunta	-167 500	49 000	-118 500
Nuoriso	-53 500	4 000	-49 500
Etsivä nuorisotyö	-14 200	0	-14 200
Yhteensä	-475 100	54 100	-421 000

Taloudelliset tavoitteet

VAPAA-AIKATOIMI	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025
1000 euroa						
Myyntituotot	0	1	1	6	0	0
Maksutuotot	0	0	0			
Tuet ja Avustukset	33	0	4			
Muut toimintatuotot	44	32	54	51	54	54
TOIMINTATUOTOT	77	33	59	58	54	54
Henkilöstökulut	-155	-146	-151	-152	-159	-159
Palvelujen ostot	-75	-81	-64	-74	-65	-65
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-37	-38	-41	-36	-38	-38
Avustukset	-6	-6	-5	-6	-6	-6
Muut toimintakulut	-193	-200	-198	-194	-207	-207
TOIMINTAKULUT	-467	-471	-459	-464	-475	-475
TOIMINTAKATE	-390	-438	-400	-406	-421	-421
Poistot	-21	-23	-20	-20	-20	-20

Taloudelliset tavoitteet

Sivistyslautakunta	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
1000 e						
Hallinto						
Tulot						
Menot	-44	-76	-53	-53		
Netto	-44	-76	-53	-53		
Perusopetus						
Tulot	146	294	121	141		
Menot	-3 621	-3 955	-4 013	-4146		
Netto	-3 474	-3 662	-3 892	-4005		
<i>josta</i>						
Esiopetus						
Tulot						
Menot	-218	-232	-236	-236		
Netto	-218	-232	-236	-236		
Alakoulut						
Tulot		1				
Menot	-1 432	-1 464	-1 714	-1692		
Netto	-1 432	-1 433	-1 714	-1692		
Aamu- ja iltapäivätoiminta						
Tulot	16	17		10		
Menot	-85	-87	-87	-79		
Netto	-69	-70	-87	-69		
Yläkoulut						
Tulot		7	1			
Menot	-1 074	-1 125	-1 125	-1 151		
Netto	-1 074	-1 118	-1 124	-1 151		
Erityisopetus						
Tulot		13	50	30		
Menot	-300	-310	-371	-349		
Netto	-300	-297	-321	-319		
Yhteiset *)						
Tulot	183	141	70	80		
Menot	-639	-574	-481	-533		
Netto	-456	-433	-411	-453		

Sivistyslautakunta	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Toisen asteen opetus						
Tulot	22	12	16	11		
Menot	-576	-596	-665	-638		
Netto	-554	-583	-649	-627		
Kansalaisopisto						
Tulot						
Menot	-30	-30	-31	-38		
Netto	-30	-30	-31	-38		
Musiikkiopisto						
Tulot		7				
Menot	-27	-40	-40	-40		
Netto	-27	-33	-40	-40		
Varhaiskasvatus						
Tulot	174	202	106	106		
Menot	-1 335	-1 624	-1 652	-1719		
Netto	-1 161	-1 422	-1 546	-1651		
Kirjasto						
Tulot	1	1		1		
Menot	-192	-174	-180	-196		
Netto	-191	-173	-180	-195		
Kulttuuri						
Tulot						
Menot	-39	-42	-44	-44		
Netto	-39	-42	-44	-44		
Liikunta						
Tulot	30	49	55	49		
Menot	-190	-184	-173	-168		
Netto	-160	-135	-119	-119		
Nuorisotyö						
Tulot	2	4	3	4		
Menot	-41	-46	-53	-54		
Netto	-39	-42	-50	-50		
Etsivänuorisotyö						
Tulot						
Menot	-9	-9	-14	-14		
Netto	-9	-9	-14	-14		
Sivistystoimi yhteensä						
Tulot	400	423	364	283		
Menot	-6 168	-6 575	-7 088	-7 098		
Netto	-5 768	-6 152	-6 724	-6 835		
Poistot	-69	-69	-84	-84		

5. TALOUDEN TASAPAINOTTAMINEN

Reisjärven kunnassa on tehty paljon työtä talouden tasapainottamisen eteen viime vuosina. Katettavaa alijäämää ei vuoden 2022 tilinpäätöksessä enää ollut ja myös tulos saatiin ylijäämäiseksi. Menestyksekkäät talouden tasapainon toimenpiteet eivät kuitenkaan mahdollista talouskurin hölläämistä, vaan ulkopuolinen epävarmuus kunnan perusrahoituksen, erityisesti valtionosuuksien, tulevaisuudesta aiheuttaa huolta tulopuolen kapenemisen ja riittämättömyyden puolesta.

Lisäksi epävarmuutta tuovat yleisen taloudellisen tilanteen haasteet sekä arvaamattomuus. Nämä seikat ovat kuluneena ja edellisvuotena vaikuttaneet erityisesti velan ja korkoriskin hallintaan sekä arvopaperisalkun kehitykseen. Myös yleinen kulujen nousu sekä henkilöstökulujen kasvu luovat painetta talouden kestävyydelle. Lisäksi pienen organisaation särkymävara on pieni ja avainhenkilöiden poissaolot sekä sijaisten löytäminen luovat riskiä toiminnalle mutta myös yllättäviä menoja palkkakuluissa.

Epävarmoina aikoina Reisjärven reagoitiherkkyys suhdanteisiin ja muihin muuttuviin olosuhteisiin on avainasemassa taloudenpidossa. Kulupuolen mukauttaminen tilanteen vaatiessa vaatii ennakoimista sekä kunnan sisäistä yhteistyötä eri toimialojen kesken.

Reisjärven vuonna 2020 päätetty talousohjelma jatkuu vuoteen 2025 asti. Määriteltyjä toimenpiteitä jatketaan ja niiden vaikutuksia seurataan. Ennen kaikkea taloutta on katsottava pitkällä tähtäimellä niin omaa toimintaa kuin toimintaympäristön muutoksia tarkasti seuraten ja ennakoiden. Uuden talousohjelman tai aiemmin päätetyn ohjelman päivittäminen myös päätöksenteon kautta tulee ajankohtaiseksi viimeistään vuonna 2025.

6. INVESTOINTISUUNNITELMA

Investoinnit vuodelle 2024 sekä suunnitelma vuosille 2025-2027.

INVESTOINTIOHJELMA 2023 - 2027					
5.12.2023					
KUNNANHALLITUS	2024	2025	2026	2027	Yhteensä
Kuntamarkkinointi, tienvarsiopasteet	15 000	15 000	5 000	0	35 000
	0	0	0	0	0
KUNNANHALLITUS YHTEENSÄ	15 000	15 000	5 000	0	35 000
SIVISTYSTOIMI	2024	2025	2026	2027	Yhteensä
45 265	35 000	0	40 000	0	75 000
	0	0	0	0	0
SIVISTYSTOIMI YHTEENSÄ	35 000	0	40 000	0	75 000
TEKNINEN TOIMI	2024	2025	2026	2027	Yhteensä
MAANKÄYTTÖ JA KAAVOITUS					
Reisjärven vesistöhanke (sisältää Vattenfallin mahdollisen tuen)	86 000	86 000	86 000	86 000	344 000
Kalajan uoma -hanke	20 000	20 000	20 000	20 000	80 000
Kaavoitushankkeet (mm. Asemakaavan päivitys)	35 000	25 000	0	0	60 000
KIINTEISTÖT:					
Kunnantalo, sisäilmaolosuhteiden korjaussuunnittelu ja toteutus, välittömät	25 000	30 000	5 000	0	60 000
Niemenkartano, paloilmotinkellot, iva-saneeraus, välittömät korjaustyöt	90 000	90 000	100 000	0	280 000
Vasaralahden lämmitysmuodon muutos, öljykattila poistuu	10 000	40 000	0	0	50 000
Vuokra- ja palveluasumisasuntojen peruskorjausmääräraha	75 000	75 000	75 000	75 000	300 000
YHDYSKUNTATEKNIikka					
Kumpunimentie - Kumpukulma, maastomalli, katusuunnitelma ja rakentaminen	50 000	30 000	0	0	80 000
Skeittiparkki -hanke	10 000	0	0	0	10 000
Katuvalosaneeraus	20 000	0	20 000	20 000	60 000
Pururadan valaistuksen uusiminen, led, n. 180 valaisinta	0	20 000	20 000	0	40 000
Sähköautojen latauspisteet	10 000	10 000	10 000	0	30 000
Yhdyskuntatekniikan korjaukset/uudistamiset; kadut, liikennemerkkit, puistovälineet	20 000	10 000	20 000	10 000	60 000
Leikkipuistojen turvallisuuden parantaminen ja välineet	25 000	5 000	5 000		35 000
Leppälahden jalkapallokentän sosiaaliset tilat ja Salmensuun talvikäytön parantaminen / si	25 000	10 000	5 000		40 000
KONEET JA KALUSTO:					
Robotti-imuri, siivouslaitteet	20 000	0	0	0	20 000
Jäämatti	0	25 000	0	0	25 000
Ateriakuljetusauton uusiminen	25 000	0	0	0	25 000
TEKNINEN TOIMI YHTEENSÄ	546 000	476 000	366 000	211 000	1 599 000
	2024	2025	2026	2027	Yhteensä
MENOT YHTEENSÄ	596 000	491 000	411 000	211 000	1 709 000
TULOT YHTEENSÄ	0	0	0	0	0
HANKEAVUSTUS YHTEENSÄ; vattenfall 12 900, ely 43 000 - vesistöhanke	59 000	0	0	0	59 000
NETTOMENOT	596 000	491 000	411 000	211 000	1 709 000

7. HENKILÖSTÖSUUNNITELMA

Henkilömäärä henkilötyövuosina (htv)

KUNNANHALLITUS	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Hallintotoimi			
Kunnanjohtaja	1	1	1
Talous- ja henkilöstöjohtaja	1	1	1
Hallintosihteeri	1	1	1
Palvelusihteeri	1	1	1
Hyvinvoinnin ja työllistämisen koordinaattori	1	1	1
Hallintotoimi yhteensä	5	5	5

Tekninen toimi			
Vakinaiset	16	16	16
Keittiöhenkilökunta	3	3	3
Kiinteistöjen hoitohenkilökunta	1	1	1
Liikunta-alueiden hoitaja	1	1	1
Palvelutyöntekijä	1	1	1
Ravitsemis- ja siivoustyönpäällikkö	1	1	1
Siivooja	4	4	4
Tekninen johtaja	1	1	1
Kunnan rakennusmestari	1	1	1
Työnjohtaja	1	1	1
Toimistos sihteeri	1	1	1
Ulkoalueiden kunnossapitotyöntekijä	1	1	1
Määräaikaiset	5	5	5
Kalustonhoitaja			
Kiinteistöjen hoitohenkilökunta	1	1	1
Siivooja	1	1	1
Palvelutyöntekijä	1	1	1
Ulkotyöntekijä	1	1	1
Työllistetyt	4	4	4
Astiahuoltaja/keittiö avotyöllistetty			
Ulkotyöntekijä avotyöllistetty	3	3	3
Ulkotyöntekijä palkkatuki	1	1	1
Tekninen toimi yhteensä	25	25	25

KUNNANHALLITUS YHTEENSÄ	30	30	30
--------------------------------	-----------	-----------	-----------

SIVISTYSLAUTAKUNTA	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Erityisluokanopettaja			
Erityisopettaja	4,8	5	5
Esikoulunopettaja	2	2	2
Lastenhoitaja	14	15	15
Koulunkäynninohjaaja, 12 osa-aik. = 10 htv	10	10	10
Koulukuraattori			
Koulupsykologi			
Koulusihteeri	1	1	1
Koulutyöntekijä	2	2	2
Varhaiskasvatuksen opettaja	5	6	6
Lehtori / tuntiopettaja	15,4	15,4	15,4
Luokanopettaja	12	12	12
Palvelusihteeri	1	1	1
Perhepäivähoitaja	2		
Rehtori	1	1	1
Sivistysjohtaja-rehtori	1	1	1
Päiväkodin johtaja/varhaiskasvatuspäällikkö	1	1	1
Päiväkotiaavustaja	1	1	1
Ryhmäavustaja	2	2	2
Ryhmäperhepäivähoitaja			
Etsivä nuorisotyö	ostopalvelu	ostop.	
Kirjastotoimenjohtaja	1	1	1
Kirjastovirkailija	1	1	1
Vapaa-aikasihteeri	1	1	1
SIVISTYSLAUTAKUNTA YHTEENSÄ	78,2	78,4	78,4

HENKILÖSTÖ YHTEENSÄ (HTV) 108,2 108,4 108,4

8. KONSERNIN TYTÄRYHTIÖT

KUNTAKONSERNIN RAKENNE

Tytäryhteisö	Osuus, %	Tytäryhteisö	Osuus, %
Asunto Oy Reisjärven Keskus-Rivi	52,10	Kiinteistö Oy Reisjärven Santala	100
Asunto Oy Reisjärven Viljamäki II	70,94	Reisjärven Teollisuushallit Oy	100
Asunto Oy Reisjärven Viljamäki III	79,81	Reisjärven Lämpö Oy	100
R-Net Oy	60,00	Kiinteistö Oy Reisjärven Vuokratalot	100

KUNTAKONSERNIN TYTÄRYHTIÖIDEN ASETTAMAT TOIMINNALLISET JA TALOUDELLISET TAVOITTEET (tytäryhtiöiden toimittamat tiedot):

8.1 Asunto Oy Reisjärven Keskus-Rivi

Tehtävä

Hallitsee rivitaloa, joka on valmistunut vuonna 1972.

Toiminnan kuvaus

Kiinteistön hallinta ja kunnossapito.

Taloudelliset tavoitteet

Tavoitteen määrittely, euroa	TA 2022	TA 2023	TA 2024
Toimintatuotot	18 381	18 888	18 936
Toimintakulut	17 729	15 266	17 616
Hoitokate	653	3 622	1 320

8.2 Asunto Oy Reisjärven Viljamäki II

Tehtävä

Asuntoyhtiö on perustettu täydentämään kunnan vuokra-asuntokantaa, jossa kunta on ottanut päävastuun merkitsemällä aluksi kaikki osakkeet. Myöhemmin kunta myymällä ko. huoneistojen hallintaan oikeuttavia osakkeita samalla myös vahvistaa kunnan omistusasuntokantaa.

Toiminnan kuvaus

Yhtiö on perustettu asunto-osakeyhtiömuotoiseksi vuokrataloksi, jossa vuokralaisella on mahdollisuus omaksi lunastaa huoneiston hallintaan oikeuttavat osakkeet ja tulla näin yhdeksi omistajaosakkaaksi. Yhtiö toimii normaalin asunto-osakeyhtiön tapaan, jolloin kaikki kulut katetaan osakkailta perittävillä yhtiövastikkeilla.

Toiminnalliset tavoitteet

Toiminnan painopistealueet	Toimenpiteet	Mittarit
Kiinteistöjen kunnan ja arvon säilyttäminen	Kiinteistöjen kunnan aktiivinen seuranta ja ennakoivat korjaustoimenpiteet, kuntotutkimukset.	Kiinteistöjen ja ympäristön kunto
Huoneistojen ja asuinympäristön toiminnallisuuden ja viihtyvyyden säilyttäminen ja kehittäminen	Asukas- ja kiinteistöstrategian laatiminen, kuntokatselmukset.	Asukastyytyväisyys Osakastyytyväisyys

Riskit ja niiden hallinta

Keskeisimmät riskit tavoitteiden toteutumiselle

- Haluttomuus vastikkeiden korottamiseen tai lainan ottamiseen
- Tyydytään nykyiseen tilanteeseen ja muutosvastarinta
- Korjausvelan kasvaminen liian suureksi

Riskeihin varautuminen ja hallinta

- Keskustelu kunnossapidon tärkeydestä ja siihen varautumisesta
- Maltilliset vastikekorotukset ja kohtuullinen korjausraha kartuttaminen
- Vuosikorjausten jatkuva ja suunnitelmallinen suorittaminen

Taloudelliset tavoitteet

Tavoitteen määrittely, euroa	TA 2024
Vastiketulot	23 680
Hoitokulut	23 680
Tilikauden tulos	0

8.3 Asunto Oy Reisjärven Viljamäki III

Tehtävä

Asuntoyhtiö on perustettu täydentämään kunnan vuokra-asuntokantaa, jossa kunta on ottanut päävastuun merkitsemällä aluksi kaikki osakkeet. Myöhemmin kunta myymällä ko. huoneistojen hallintaan oikeuttavia osakkeita samalla myös vahvistaa kunnan omistusasuntokantaa.

Toiminnan kuvaus

Yhtiö on perustettu asunto-osakeyhtiömuotoiseksi vuokraloksi, jossa vuokralaisella on mahdollisuus omaksi lunastaa huoneiston hallintaan oikeuttavat osakkeet ja tulla näin yhdeksi omistajaosakkaaksi. Yhtiö toimii normaalin asunto-osakeyhtiön tapaan, jolloin kaikki kulut katetaan osakkailta perittävillä yhtiövastikkeilla.

Toiminnalliset tavoitteet

Toiminnan painopistealueet	Toimenpiteet	Mittarit
Kiinteistöjen kunnan ja arvon säilyttäminen	Kiinteistöjen kunnan aktiivinen seuranta ja ennakoivat korjaustoimenpiteet, kuntotutkimukset.	Kiinteistöjen ja ympäristön kunto
Huoneistojen ja asuinympäristön toiminnallisuuden ja viihtyvyyden säilyttäminen ja kehittäminen	Asukas- ja kiinteistöstrategian laatiminen, kuntokatselmukset.	Asukastyytyväisyys Osakastyytyväisyys

Riskit ja niiden hallinta

Keskeisimmät riskit tavoitteiden toteutumiselle

- Haluttomuus vastikkeiden korottamiseen tai lainan ottamiseen
- Tyydytään nykyiseen tilanteeseen ja muutosvastarinta
- Korjausvelan kasvaminen liian suureksi

Riskeihin varautuminen ja hallinta

- Keskustelu kunnossapidon tärkeydestä ja siihen varautumisesta
- Maltilliset vastikekorotukset ja kohtuullinen korjausraha kartuttaminen
- Vuosikorjausten jatkuva ja suunnitelmallinen suorittaminen

Taloudelliset tavoitteet

Tavoitteen määrittely, euroa	TA 2024
Vastiketulot	25 593
Hoitokulut	25 593
Tilikauden tulos	0

8.4 Kiinteistö Oy Santala

Tehtävä

Tarjota kunnan palveluille hyvät edellytykset toimia laadukkaissa tiloissa ja ympäristössä hyvällä käyttöasteella taloudellisesti kannattavasti.

Toiminnan kuvaus

Yhtiö hallinnoi kiinteistöä, jossa tuotetaan mm. kirjasto- ja nuorisotila palveluita. Yhtiön toimintaan olennaisimpana osana kuuluu kiinteistön pito ja yhtiön talouden asianmukainen hoitaminen.

Riskit ja niiden hallinta

Keskeisimmät riskit tavoitteiden toteutumiselle

- Jokin tiloissa tarjottava toiminto lopetettaisiin ja käyttöaste laskisi.
- Yllättävä vaurio / korjaustarve

Riskeihin varautuminen ja hallinta

- Rakennusten kunnosta huolehtimalla.
- Huolehditaan, että tilat vastaavat tarpeita

Tavoitteet

Tavoitteen määrittely	Mittari	TA 2023	TA 2024
Käyttöaste	Käyttöaste	100	100
Tilikauden tulos ilman poistoja		1996,93	237,39

8.5 Reisjärven Teollisuushallit Oy

Tehtävä

Muiden kiinteistöjen vuokraus ja hallinta

Toiminnan kuvaus

Yhtiö rakentaa ja hallinnoi teollisuuden kiinteistöjä Reisjärven kunnassa

Toiminnalliset tavoitteet

Toiminnan painopistealueet	Toimenpiteet	Mittarit
Yrittäjien toiminnan helpottaminen Reisjärven kunnan alueella	Rakennuttaminen	Valmistuuko rakennuksia.

Riskit ja niiden hallinta

Keskeisimmät riskit tavoitteiden toteutumiselle:

- Rahoituksen riittävyys
- Korkea hintataso

Riskeihin varautuminen ja hallinta

- Neuvotellaan kunnan kanssa tulevien hankkeiden rahoituksesta

Taloudelliset tavoitteet

Tavoitteen määrittely	Mittari	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Kustannustehokas rakennuttaminen	Hinta	15 000	20 000	50 000

Merkittävimmät investoinnit 2024-2026

- Muut mahdolliset kunnan rakennushankkeet/ Biokaasulaitos

8.6 Kiinteistö Oy Reisjärven Vuokratilat

Tehtävä

Kuntakonsernin vuokra-asuntojen omistus ja hallinta

Toiminnan kuvaus

Asuinhuoneistojen vuokraaminen ja asukkaiden valitseminen kunnanhallituksen hyväksymien kriteerien perusteella.

Toiminnalliset tavoitteet

Toiminnan painopistealueet	Toimenpiteet	Mittarit
Toiminnan vakiinnuttaminen taloudellisesti kestäväälle pohjalle	Riittävän kassavirran saaminen asuntokantaa lisäämällä.	Yhtiön käyttökate
Kunnan vuokra-asuntojen siirtäminen yhtiön hallintaan	Konsulttitoimisto selvittää yhdistämisvaihtoehtoja. Valmista kevään 2024 aikana.	kunnan kaikki asuinhuoneistot

Riskit ja niiden hallinta**Keskeisimmät riskit tavoitteiden toteutumiselle**

- Rahan riittävyys.
Nykyinen kiinteistömässä ei riitä kattamaan yhtiön kaikkia toimintakuluja ja lainahoitokuluista n. 70-80 %.
- Riittävää kiinteistömässää ei saada riittävän nopeasti yhtiöön.
Tämä riski on toteutunut ja yhtiö on likviditeettivaikeuksissa.
- Käyttökate ja tulos heikkenee erityisesti korkokulujen nousun johdosta.
- Yhtiöön siirtyy huonokuntoisia kiinteistöjä, joista syntyy suuret korjaus- tai purkukustannukset.

Riskeihin varautuminen ja hallinta

- Yhdistämissuunnitelmat saatava valmiiksi kevään 2024 aikana
- Aikaisemmat yhdistymissuunnitelmat avattu ja kaikki vaihtoehdot ovat tarkastelussa.
- Omistajaohjaus yhtiön tavoitteista ja kehittämisestä sekä käytettävissä olevista resursseista.
- Em. omistajaohjausta ei ole saatu.
- Korollinen vieras pääoma sopeutettava kantokykyyn (=uutta lainaa ei oteta).

Taloudelliset tavoitteet

Tavoitteen määrittely	Mittari	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Korkea käyttöaste	vuokrausaste	95	95	95
Kiinteistömässän lisääminen	huoneistojen määrä	120	120	120
Kannattavuuden parantaminen	käyttökate	32 %	30 %	30 %

8.7 R-Net Oy

Tehtävä

Valokuituverkon rakennuttaminen, omistaminen ja hallinnointi Reisjärven kunnan alueella.

Toiminnan kuvaus

Yhtiö on rakennuttanut valokuituverkkoa Reisjärven kunnan alueelle 6/2018–12/2019 välisenä aikana. Kyseessä on infrayhtiö, joka vuokraa omistamaansa verkkoa palveluntarjoajille.

Toiminnalliset tavoitteet

Toiminnan painopistealueet	Toimenpiteet	Mittarit
Liittymäpenetraation kasvattaminen	Liittymismaksu kampanjat yhteistyössä palveluntuottaja Pyhänet Oy:n kanssa	Penetraatioprosentti
Vahvistetaan R-Netin roolia seutuverkkojen solmukohtana	Kuituyhteyksien yhdistäminen kuntarajalla muihin seutuverkkoihin	Yhdistetyt tai yhdistämisvalmiudessa olevat seutuverkot (kpl)

Riskit ja niiden hallinta

Keskeisimmät riskit tavoitteiden toteutumiselle

- Liittymämäärän putoaminen

Riskeihin varautuminen ja hallinta

- Liittymän vuokrahinnan tarkistaminen liittymämäärän mukaan
- Sopimus palveluntuottajan kanssa hinnoittelusta liittymämäärän pudotessa

Taloudelliset tavoitteet

Tavoitteen määrittely	Mittari	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Asiakasmäärän kasvattaminen	Käyttöön otetut liittymät	370	380	390

Merkittävimmät investoinnit 2024–2026

Yhtiöllä ei ole tiedossa olevia investointitarpeita suunnitelmavuosille.

8.8 Reisjärven Lämpö Oy

Tehtävä

Reisjärven Lämpö Oy vastaa kaukolämmön tuotannosta ja jakelusta, sekä viemärlaitoksen ja viemäriverkon toiminnasta.

Toiminnan kuvaus

Yhtiöllä on kaksi laitosta ja kaksi verkostoa

Lämpölaitos ja kaukolämpöverkosto

Viemärlaitos ja viemäriverkosto

Toiminnalliset tavoitteet

Toiminnan painopistealueet	Toimenpiteet	Mittarit
Omavaraisuuden saavuttaminen kotimaisilla polttoaineilla	Kapasiteetin nosto sähkökattilalla 900 KWh	Ulkoa ostettu energia minimiin ja öljyllä tuotettu energia minimiin

Toiminnan painopistealueet	Toimenpiteet	Mittarit
Jätevesipuhdistamon saattaminen nykypäivän standardien tasolle	Saada toteutettua Hyxo Oy: n kanssa suunniteltu päivitys nykyiseen laitokseen	Ohjuoksutuksia ei tarvitse laitokselta suorittaa ja puhdistetun veden laatu täyttää vaatimukset

Riskit ja niiden hallinta

Keskeisimmät riskit tavoitteiden toteutumiseksi

- Investoinneille ei saada riittävää rahoitusta
- Kساتien hakelaitos on suljettu, joten olemme täysin oman tuotannon varassa

Riskeihin varautuminen ja hallinta

- Rahoituspäätökset täytyy saada pikaisesti jätevesilaitosta koskien
- Oman lisäenergiakattilan hankkimisen aloittaminen jo vuoden 2024 aikana

Taloudelliset tavoitteet

Tavoitteen määrittely	Mittari	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Vanhalla laitteistolla selviäminen lämmityskaudesta	Tilikauden tulos positiivinen	20000	22000	25000

Merkittävimmät investoinnit 2024–2026

Hinta arvio € alv. 0 %

- Uuden sähkökattilankattilan hankinta 200 000
- Kaukolämpöverkon korjaukset (vuodot) 80 000
- Viemärlaitoksen päivitys/remontti 960 000
- Viemäriverkon ja -kaivojen uusinta- ja korjaustyöt 30 000